

WYDZIAŁ ROZWOJU I STRATEGII MIASTA

INFORMACJA

O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ BYDGOSZCZY

(za 2012 rok)

lipiec 2013

Materiał opracował:

zespół Referatu Rozwoju
w składzie:

Andrzej Szczepkowski	- kierownik
Emilia Andrzejak	- inspektor
Mirosław Jakubowski	- inspektor

pod kierunkiem Henryki Ławskiej
Zastępcy Dyrektora Wydziału Rozwoju i Strategii Miasta

SPIS TREŚCI

str.

WPROWADZENIE	1
TABELE	3
BYDGOSZCZ NA TLE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W 2012 r.....	3
WYBRANE WSKAŹNIKI DECYDUJĄCE O KONKURENCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ MIASTA BYDGOSZCZY.....	4
BYDGOSZCZ NA TLE WYBRANYCH MIAST WOJEWÓDZKICH.....	5
BYDGOSZCZ NA TLE WYBRANYCH MIAST REGIONU KUJAWSKO-POMORSKIEGO.....	6
SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	7
RYNEK PRACY I BEZROBOCIE	9
DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	13
PRZEMYSŁ	15
BUDOWNICTWO	17
OŚWIATA I WYCHOWANIE	18
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	20
KULTURA I NAUKA	22
KULTURA FIZYCZNA, SPORT I TURYSTYKA	23
OCHRONA ŚRODOWISKA	24
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	26
GOSPODARKA PRZESTRZENNA	29
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	30

WPROWADZENIE

Ubiegły, 2012 rok to okres, w którym sytuacja społeczno-gospodarcza Bydgoszczy nadal była równie skomplikowana jak w kilku ostatnich latach. Przełożyło się to na fakt, iż nie każda ze sfer społeczno-gospodarczego życia miasta odznaczała się dobrą kondycją. Osiągnięte wyniki w wielu dziedzinach są zbieżne z trendami odnotowywanymi w gospodarce kraju, te zaś w dużym stopniu są odzwierciedleniem sytuacji kryzysowej w gospodarce światowej.

Warto odnotować, że wśród bydgoskich firm miał miejsce niewielki wzrost przychodu ze sprzedaży wyrobów i usług o 0,8% (w bieżących cenach bazowych). Największy wzrost zanotowano w branży działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (wzrost o 15,3%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (wzrost o 8,5%).

Do innych pozytywnych zjawisk, które miały miejsce na przestrzeni 2012 roku w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku, należy zaliczyć:

- wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw o 3,6%, co jednak nie wpłynęło na poprawę miejsca Bydgoszczy na tle innych miast (będącymi siedzibami władz wojewódzkich) Polski – 14. lokata,
- lepsze rezultaty w zakresie przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług w niektórych działach PKD przemysłu, przy czym największy dotyczył produkcji: artykułów spożywczych (o 15,7%), urządzeń elektrycznych (o 15,7%), maszyn i urządzeń (o 15,5%), odzieży (o 13,7%), wyrobów tekstylnych (o 13,6%),
- wzrost przychodu produkcji sprzedanej w budownictwie w Bydgoszczy o 2,4%, wobec osiągniętego wzrostu w województwie kujawsko-pomorskim (o 4,7%) i w kraju (o 0,5%),
- wzrost liczby oddanych do użytkowania mieszkań (o 18,3%),
- utworzenie 104 nowych miejsc w żłobkach miejskich,
- wzrost długości sieci wodociągowej (o 3,9 km) i kanalizacyjnej (o 40,3 km),
- wzrost liczby obsłużonych pasażerów przez bydgoski port lotniczy – po raz pierwszy w historii bydgoskiego lotniska odprawiono ponad 300 tys. osób,
- wzrost nakładów inwestycyjnych w sferze oświaty i wychowania (8,5-krotny),
- spadku lokalnych kosztów: kanalizacji (o 6,5%).

Warto również podkreślić fakt utrzymywania się Bydgoszczy na wysokiej pozycji w kraju w dziedzinie sportu i szeroko rozumianej kultury, o czym świadczą odbywające się cyklicznie festiwale, imprezy i zawody sportowe.

Spośród najważniejszych inwestycji oddanych do użytku w 2012 roku należy wymienić następujące:

- budowa linii tramwajowej z centrum miasta do dworca kolejowego Bydgoszcz Główna z rozbudową ulic Marszałka Focha, Nieruszewicza, Dworcowa i Zygmunta Augusta w Bydgoszczy,
- przebudowa torowiska tramwajowego na Mostach Solidarności,
- przebudowa torowiska tramwajowego w ciągu ul. Toruńskiej (od ul. Filmowej – Kazimierza Wielkiego),
- modernizacja konstrukcji wsporczych trakcji tramwajowej (na linii – Brda i Fordońska),
- przebudowa ul. Nowotoruńskiej (od ul. Planu 6-letniego do granicy miasta),
- przebudowa ul. Smukalskiej,
- budowa ścieżek rowerowych z Fordonu do LPKiW w Myślęcinku,
- budowa ośrodka wsparcia dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w DPS „Słoneczko” przy ul. Gałczyńskiego,

- rewitalizacja zdegradowanych terenów sportowych na terenie Wyspy Młyńskiej, polegające na budowie: przystani jachtowej z bazą noclegową, niezbędnej infrastruktury oraz zjazdów z ul. Tamka,
- budowa boiska pełnowymiarowego do piłki nożnej ze sztuczną trawą wraz z infrastrukturą towarzyszącą przy ul. Słowiańskiej,
- przebudowa Sali gimnastycznej Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 przy ul. Nowodworskiej,
- budowa Ośrodka Egzaminacyjnego przy Zespole Szkół Samochodowych przy ul. Powstańców Wielkopolskich,
- budowa sześciu kompleksów boisk w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012”.

Niekorzystna sytuacja w Bydgoszczy utrzymywała się pod względem:

- spadku liczby mieszkańców o prawie 1,8 tys. osób,
- wysokiej liczby osób bez prawa do zasiłku – 82,0% ogółu bezrobotnych,
- lokaty Bydgoszczy (12.) wśród miast wojewódzkich, w liczbie oddanych do użytkowania mieszkań,
- niewielki wzrost przestępczości (o 5,8%),
- nadal niedostatecznej drożności i jakości ulic i przepraw mostowo-kolejowych,
- wzrostu lokalnych kosztów: gazu (o 15,1%),
- wzrost stopy bezrobocia z 7,9% do 8,5% (w kraju wzrost z 12,5% do 13,4%), o ponad 1,0 tys. osób wzrosła liczba bezrobotnych,
- wysokiej liczby osób objętej zwolnieniami grupowymi – 1,5 tys. pracowników z 27 zakładów pracy.

TABELLE

BYDGOSZCZ NA TLE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W 2012 r.

Wyszczególnienie	Bydgoszcz	województwo	woj.=100
1	2	3	4
Powierzchnia w km ²	176,0	17 971,7	1,0
Ludność w osobach ^{a)}	361 254	2 096 404	17,2
w tym: kobiety	191 214	1 080 243	17,7
Przeciętne zatrudnienie ogółem w osobach ^{b)}	57 063	244 665	23,3
- sektor publiczny	6 251	21 872	28,6
- sektor prywatny	50 812	222 793	22,8
• udział sektora prywatnego w %	89,0	91,1	x
w tym:			
- przemysł w tys. osób	28 558	125 564	22,7
• udział przemysłu do ogółu w %	50,0	51,3	x
- budownictwo w tys. osób	4 347	24 022	18,1
Bezrobotni w osobach	13 917	148 839	9,4
Stopa bezrobocia w %	8,5	17,9	x
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł ^{b)}	3 273	3 096	105,7
- sektor publiczny	3 995	3 857	103,6
- sektor prywatny	3 184	3 022	105,4
w tym:			
- przemysł	3 593	3 225	111,4
- budownictwo	3 276	3 089	106,0
Przychody ze sprzedaży produkcji i usług w mln zł ^{bc)}	12 916,3	65 220,0	19,8
- sektor publiczny	987,7	4 822,9	20,5
- sektor prywatny	11 928,6	60 397,0	19,8
• udział sektora prywatnego w %	92,4	92,6	x
w tym:			
- przemysł	8 987,9	49 096,8	18,3
• udział przemysłu do ogółu w %	69,6	75,3	x
- budownictwo	1 465,1	6 410,7	22,9
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze KRUPGN-REGON	43 401	187 996	23,1
▪ z udziałem kapitału zagranicznego	551	1 762	31,3
Mieszkania oddane do użytkowania	1 023	6 358	16,1
w tym: spółdzielcze	0	6	0,0
Przeciętna powierzchnia mieszkania w m ²	62,8	104,1	60,3
w tym: spółdzielczego	x	30,2	x

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bank Danych Lokalnych (BDL) GUS

- a) stan w dniu 31.12.2012 r.
b) w sektorze przedsiębiorstw
c) w bazowych cenach bieżących

WYBRANE WSKAŹNIKI DECYDUJĄCE O KONKURENCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ MIASTA
BYDGOSZCZY

Wyszczególnienie	2011 r.	2012 r.	Dynamika
1	2	3	4
I. Wskaźniki demograficzne			
1. Ludność w osobach ^{a)}	363 020	361 254	99,5
2. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przeds. w osobach	58 069	57 063	98,3
3. Bezrobotni w Bydgoszczy w osobach ^{a)}	12 886	13 917	108,0
4. Stopa bezrobocia w %	7,9	8,5	x
5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	3 160	3 273	103,6
II. Rynek nieruchomości			
1. Wynajem (cena w zł za m ²)			
- biuro	9,4 – 55,0	9,9 – 56,2	102,6
- sklep	21,0 – 83,0	13,9 – 80,0	90,3
- dom jednorodzinny	6,0 – 40,0	4,8 – 41,7	101,1
- mieszkanie	14,8 – 31,3	13,3 – 33,3	101,1
- magazyn	1,0 – 26,0	2,5 – 25,0	101,9
2. Sprzedaż (cena w zł za m ²)			
- rynek pierwotny			
· mieszkanie (deweloperskie)	2760 – 7500	2869 – 6830	94,5
· mieszkanie (spółdzielcze)	4400 – 4800	3990 – 4400	91,2
· dom jednorodzinny	2568 – 5143	1995 – 5694	99,7
- rynek wtórny			
· mieszkanie	2200 – 5444	1600 – 5055	87,1
· dom jednorodzinny	1820 – 4857	1025 – 5235	93,8
3. Działki budowlane (cena w zł za m ²)			
- na cele mieszkalne	16 – 664	43 – 681	106,5
- na cele inwestycyjne	28 – 413	45 – 439	109,8
III. Lokalne koszty			
1. Energia elektryczna dla gosp. domowych w zł za MWh	602,9	619,9	102,8
2. Gaz dla gospodarstw domowych w zł za m ³	2,39	2,75	115,1
3. Woda w zł za m ³	5,45	5,71	104,8
4. Kanalizacja w zł za m ³			
- gospodarstwa domowe	5,52	5,16	93,5
- przemysł	5,52	5,16	93,5
5. Wywóz śmieci w zł			
- pojemniki			
· 0,12 m ³	15,94	16,74	105,0
· 1,1 m ³	70,16	73,67	105,0
- kontenery 10 m ³	569,87	598,37	105,0

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bank Danych Lokalnych (BDL) GUS, informacje własne

a) stan w końcu okresu

BYDGOSZCZ NA TLE WYBRANYCH MIAST WOJEWÓDZKICH

Wyszczególnienie	Lokata* Bydgoszczy	Bydgoszcz	Gdańsk	Poznań	Katowice	Szczecin
1	2	3	4	5	6	7
Ludność w osobach ^{a)}	8	361 254	460 427	550 742	307 233	408 913
w tym: kobiety	8	191 214	242 283	294 243	161 119	214 555
Przeciętne zatrudnienie ogółem w tys. osób ^{b)}	9	57,1	81,3	141,0	158,3	46,5
- sektor publiczny	8	6,3	14,7	18,6	92,2	5,8
- sektor prywatny	9	50,8	66,6	122,5	66,1	40,7
▫ udział sektora prywatnego w %		89,0	81,9	86,9	41,8	87,5
w tym:						
- przemysł w tys. osób	8	28,6	31,4	50,0	103,3	13,7
▫ udział przemysłu w %		50,1	38,6	35,5	65,3	29,5
- budownictwo w tys. osób	12/13	4,3	9,0	9,6	12,0	5,5
Bezrobotni: w osobach	10	13 917	13 075	13 686	10 834	8 997
• na 1 ofertę pracy w osobach	6/7	39	57	68	23	100
Stopa bezrobocia w %	11	8,5	6,4	4,2	5,2	11,1
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł ^{bc)}	14	3 273	4 629	4 148	5 310	3 774
w tym: - przemysł	12	3 593	5 165	5 159	6 162	3 759
- budownictwo	14	3 276	4 100	4 384	4 093	4 049
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach przemysłowych: ^{c)}						
▫ wskaźnik rentowności obrotu brutto w %	16	2,0	3,5	5,2	4,5	3,9
▫ wskaźnik rentowności obrotu netto w %	16/17	1,2	2,8	4,3	3,9	3,1
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze KRUPGN-REGON	9	43 401	67 677	102 513	44 050	66 106
▫ udział sektora prywatnego w %		97,9	97,3	98,5	96,7	97,2
w tym:						
- przemysł	8	3 947	7 202	8 632	3 190	5 698
- budownictwo	8	4 373	6 606	9 725	3 714	7 878
- handel	8	11 635	14 202	26 406	12 007	15 528
Mieszkania oddane do użytkowania:	12	1 023	5 095	2 734	376	1 946
w tym:						
- spółdzielcze	x	0	209	0	0	39

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bank Danych Lokalnych (BDL) GUS

* lokata wśród 18 miast będącymi siedzibami władz wojewódzkich

- a) stan na 31.12.2012 r.
b) w sektorze przedsiębiorstw
c) w okresie I-XII 2012 r.

BYDGOSZCZ NA TLE WYBRANYCH MIAST REGIONU KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Wyszczególnienie	Bydgoszcz	Grudziądz	Toruń	Włocławek
1	2	3	4	5
Ludność ^{a)}	361 254	97 971	204 299	115 546
Przyrost naturalny ^{b)}	-577	-175	104	-317
- na 1000 ludności	-1,60	-1,79	0,51	-2,74
Bezrobotni zarejestrowani w PUP	13 917	8 380	8 808	10 927
Stopa bezrobocia w %	8,5	22,9	9,5	20,6
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze KRUPGN-REGON	43 401	7 952	24 703	11 863
w tym:				
- spółki prawa handlowego:	4 173	480	2 680	920
▫ z udziałem kapitału zagranicznego	551	69	410	102
- spółdzielnie	117	36	95	47
- osoby fizyczne	31 021	6 110	17 385	8 737
* udział spółek z udziałem kapitału zagranicznego do ogółu w %	1,27	0,87	1,66	0,86
Mieszkania oddane do użytkowania:	1 023	102	911	158
w tym:				
- budownictwo indywidualne	141	73	173	57
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :	62,8	121,2	66,1	94,4
w tym:				
- budownictwo indywidualne	122,9	142,4	115,6	166,4

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bank Danych Lokalnych (BDL) GUS

a) stan na 31.12.2012 r.

b) w okresie I-XII 2012 r.

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

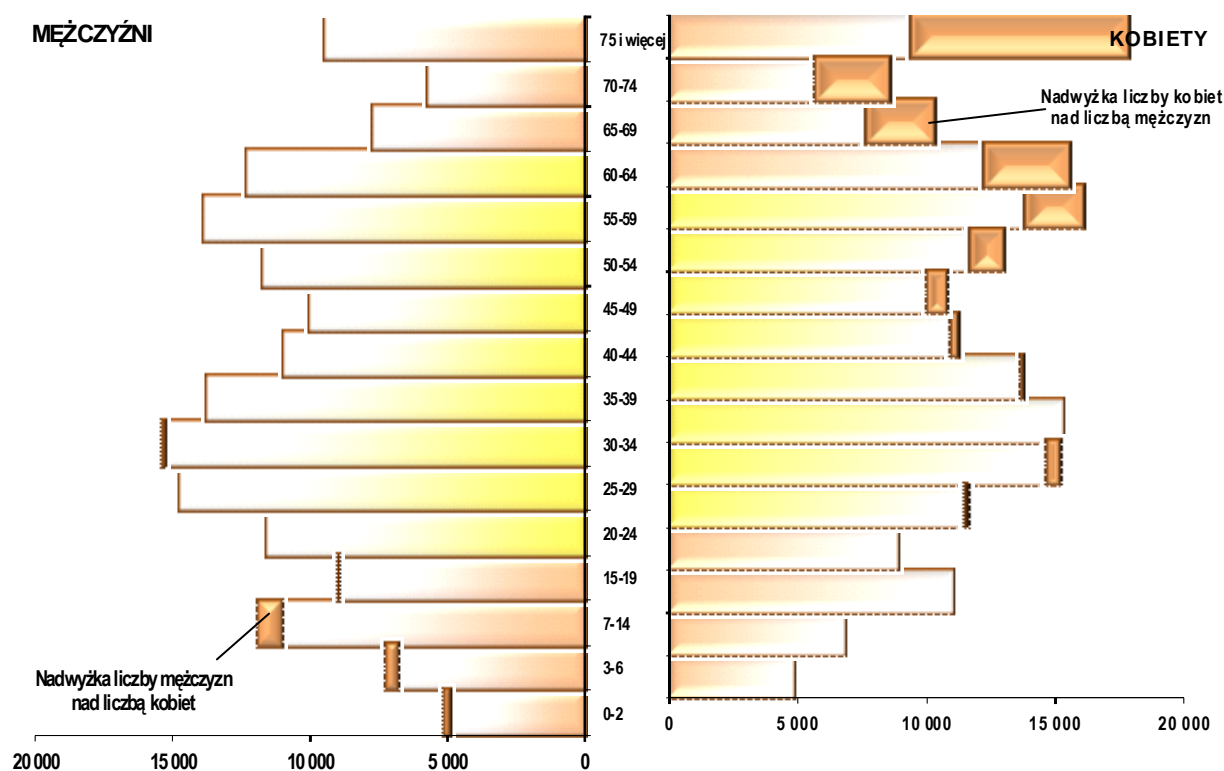
Ludność Bydgoszczy wg stanu na koniec grudnia 2012 r. (dane po NSP-2011) wyniosła **361,3 tys. osób**, co potwierdza tendencję spadku liczby mieszkańców (o prawie 1,8 tys. osób mniej w porównaniu do 2011 roku). Populacja Bydgoszczy stanowiła ok. 17,2% ludności województwa kujawsko-pomorskiego.

W strukturze ludności według płci nadal utrzymuje się przewaga kobiet, które stanowiły ponad 52,9% ogółu mieszkańców miasta. Współczynnik feminizacji, na przestrzeni ostatnich 10 lat, nieznacznie zmalał i osiągnął ponad 112 kobiet na 100 mężczyzn.

Na podstawie danych za 2012 rok struktura wiekowa przedstawiała się następująco (stan w dniu 31 grudnia 2012 r. – **361.254 osoby**):

- wiek przedprodukcyjny: - **56.860 osób** - **15,7%**
- wiek produkcyjny: - **229.244 osoby** - **63,5%**
- wiek poprodukcyjny: - **75.150 osób** - **20,8%**

Ludność wg płci i wieku (stan w dniu 31 XII 2012 r.)

- wiek nieprodukcyjny
- wiek produkcyjny

Uwaga! Dane demograficzne zostały opracowane na podstawie NSP-2011

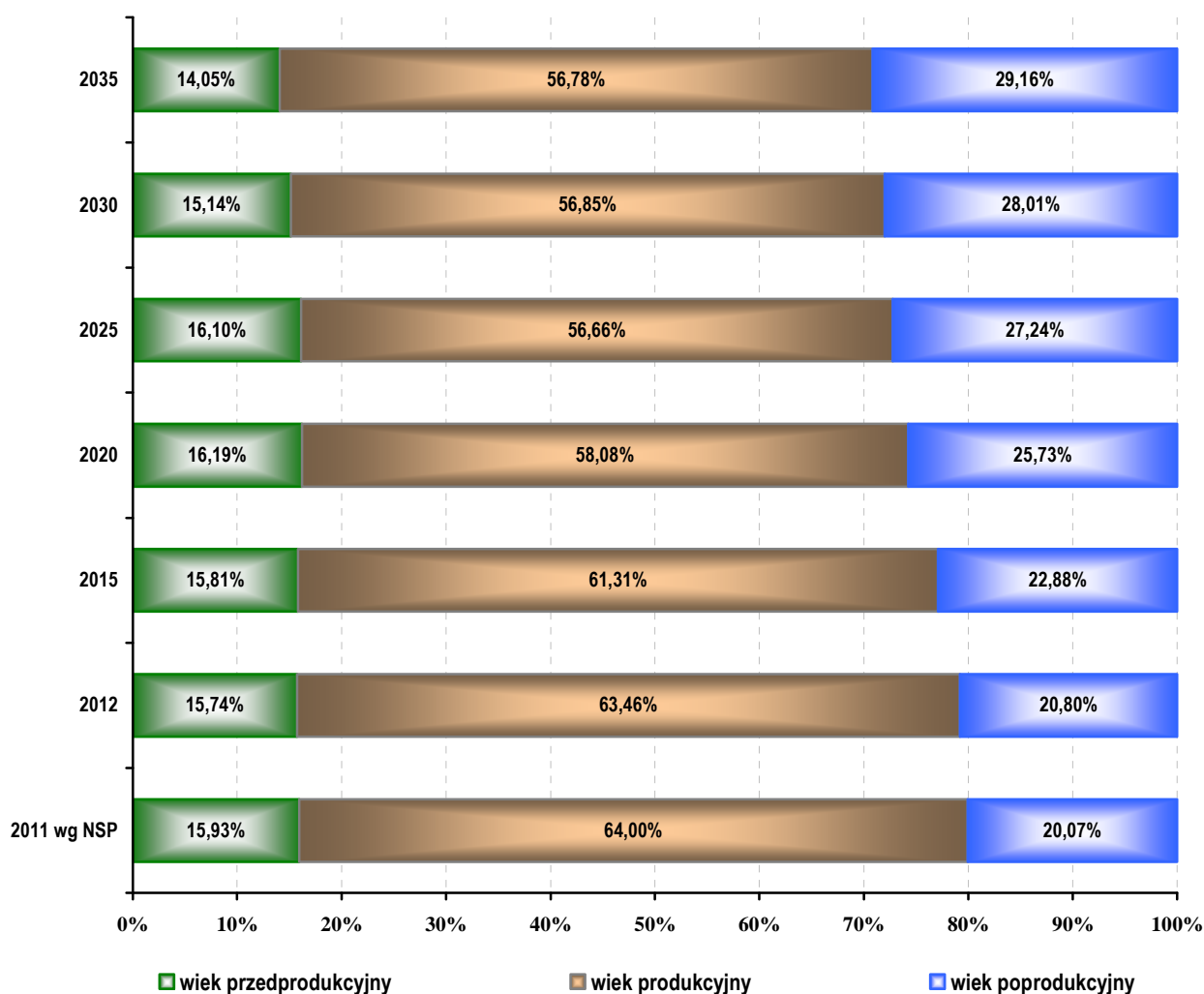
źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bank Danych Lokalnych (BDL) GUS

Prognoza demograficzna opublikowana przez Główny Urząd Statystyczny w 2011 roku, przewiduje dalszy spadek liczby ludności miasta, do poziomu ok. 290 tys. mieszkańców w 2035 roku. Prognoza przewiduje utrzymywanie się niekorzystnych tendencji demograficznych, mających swoje odbicie w strukturze ekonomicznych grup wieku mieszkańców Bydgoszczy. Efektem tych zmian będzie:

- dalszy spadek liczebności i udziału grupy osób w wieku przedprodukcyjnym,
- dalszy wzrost liczebności grupy osób w wieku poprodukcyjnym (prognozowane jest nieznaczne zahamowanie tej tendencji ok. 2025 roku).

Natomiast w grupie osób w wieku produkcyjnym nadal utrzymywać się będzie tendencja spadku liczby ludności. Zmiany te spowodują zwiększenie współczynnika obciążenia demograficznego, w 2035 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadając będzie 76,1 osób w wieku nieprodukcyjnym (w roku spisowym 2011 wyniósł – 56,3; w 2012 roku – 57,6).

Zmiany struktury prognozy demograficznej przedstawia poniższy wykres:

źródło: BDL GUS

RYNEK PRACY I BEZROBOCIE

Przeciętna liczba zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw w Bydgoszczy w 2012 roku wyniosła 57,1 tys. osób, tzn. była o 1,7% niższa niż przed rokiem i stanowiła 23,3% zatrudnionych w województwie.

Największy spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano w sekcji:

- administrowanie i działalność wspierająca (o 13,1%),
- zakwaterowanie i gastronomia (o 11,4%),
- informacja i komunikacja (o 6,0%).

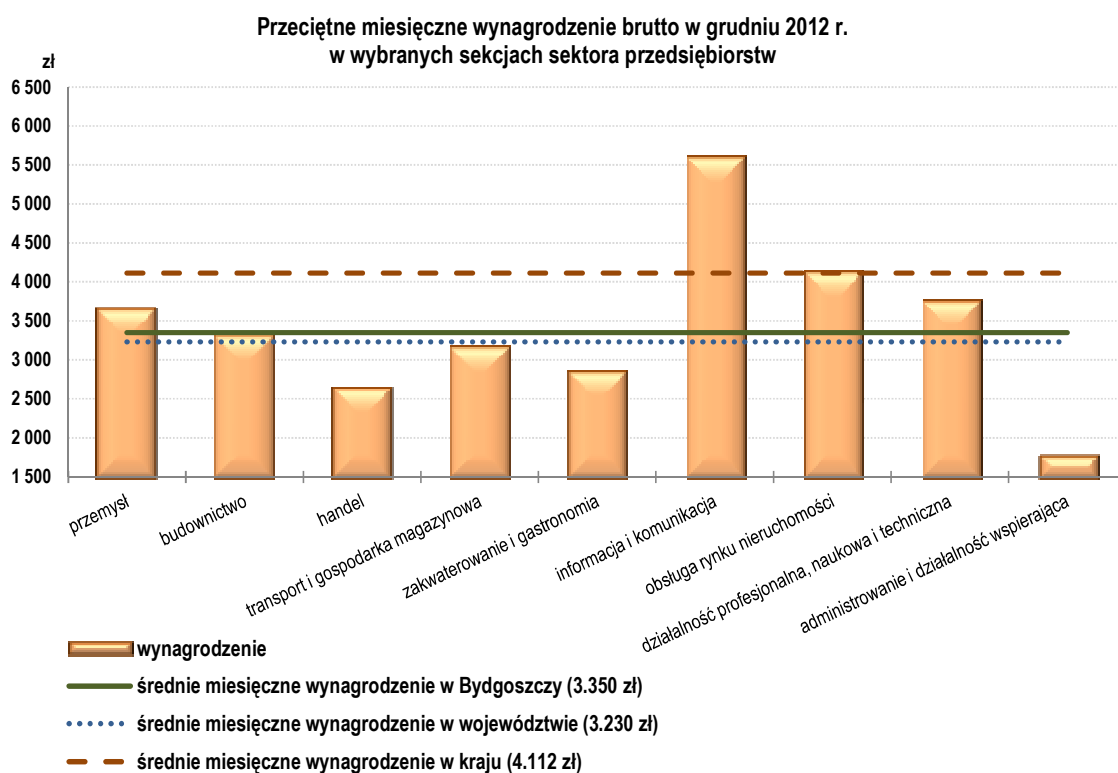
Największą dynamikę wzrostu zatrudnienia wykazały sekcje:

- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 5,9%),
- transport i gospodarka magazynowa (o 2,4%),
- dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja (o 1,5%).

Udział zatrudnionych w sektorze prywatnym wyniósł 89,0% i był o 0,5 pkt. % niższy niż przed rokiem.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 roku wyniosło 3.273 zł i było o 3,6% wyższe niż w roku poprzednim i o 5,7% wyższe niż w województwie. Zarobki w sektorze publicznym w przeciągu roku wzrosły o 3,2%, a w sektorze prywatnym o 3,5%.

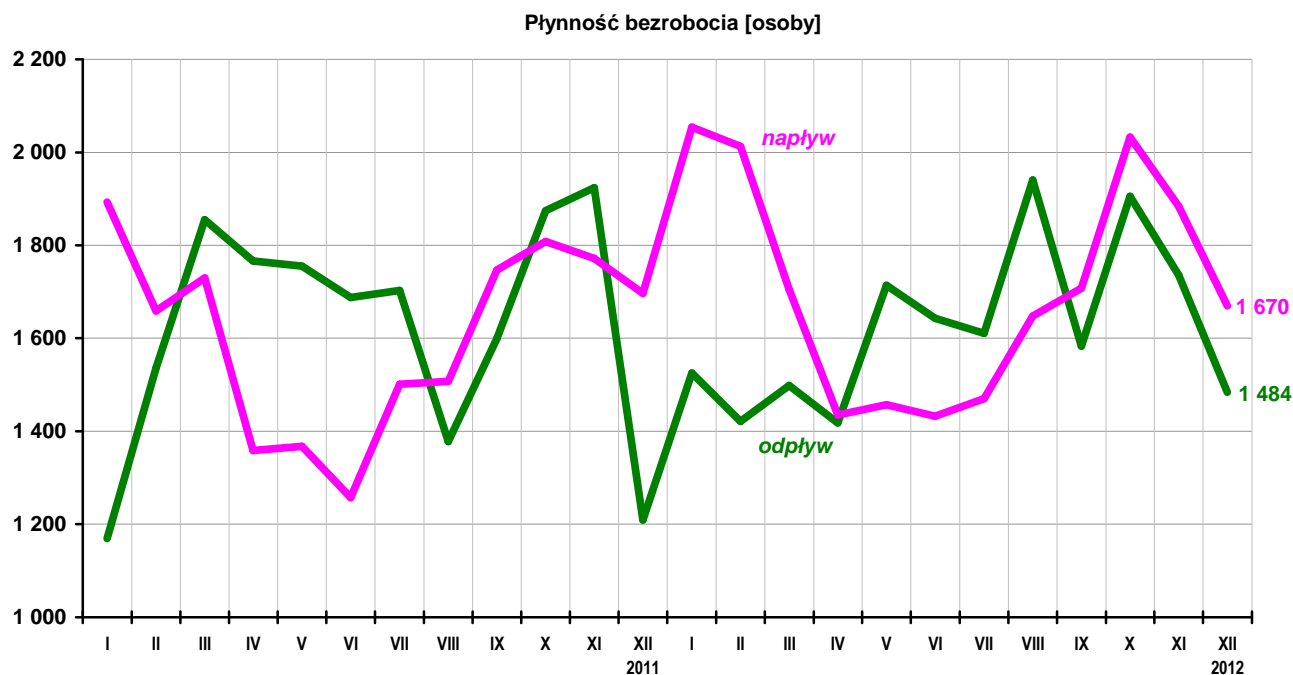
W grudniu 2012 roku przeciętna płaca w Bydgoszczy wyniosła 3.350 zł i była o 762 zł niższa niż średnia w kraju i niższa od płac w większości dużych miast w Polsce. Pracownicy sektora publicznego zarabiali w tym okresie średnio 4.432 zł tj. o 1.216 zł więcej niż zatrudnieni w sektorze prywatnym.

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy w grudniu 2012 roku wynosiła prawie 19,2 tys. osób i wzrosła w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o prawie 1,5 tys. osób (tj. wzrost o prawie 8,5%).

W Bydgoszczy bezrobocie również wzrosło o ponad 1,0 tys. osób (tj. o 8,0%) i w końcu grudnia 2012 r. zarejestrowanych było ponad 13,9 tys. osób. Przewaga osób nowo rejestrujących się nad tzw. odpływem osób miała miejsce prawie w całym roku, oprócz czterech miesięcy (V÷VIII).

źródło: GUS BDL, Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy

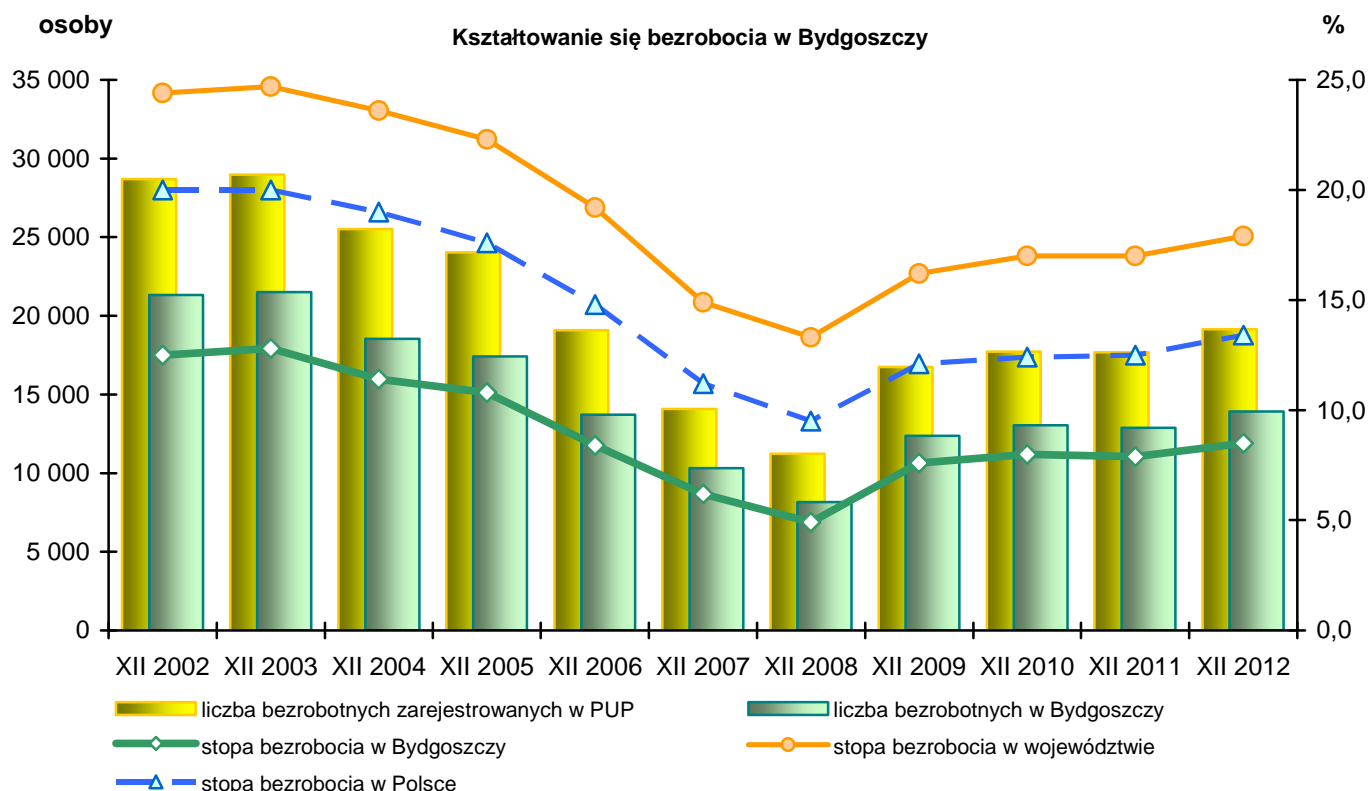
Większą część ogółu bezrobotnych, mimo wyższego poziomu wykształcenia, stanowiły kobiety, a ich udział zmalał z 53,3% w 2011 r. do 51,9% w 2012 r. Wzrósł natomiast udział długotrwale bezrobotnych (powyżej 24 miesięcy), który wyniósł 12,9% (w poprzednim roku 9,8%).

Nadal niekorzystnym zjawiskiem jest wysoki odsetek bezrobotnych bez prawa do zasiłku, a na przestrzeni minionego roku wartość ta uzyskała poziom 82,0% ogółu bezrobotnych wobec 80,8% w 2011 r.

Wśród bezrobotnych osoby z niskimi kwalifikacjami (tj. z wykształceniem zasadniczym zawodowym, podstawowym i niepełnym podstawowym) stanowiły 55,3% (w analogicznym okresie roku ubiegłego – 55,1%). Choć osoby z wyższym wykształceniem stanowią niewielki odsetek bezrobotnych niepokojącym był fakt, że ich udział w ostatnich latach stale rośnie – z 14,9% w ub. roku do 15,2% w grudniu 2012 r.

Duży odsetek bezrobotnych stanowią ludzie młodzi. W grudniu 2012 roku 43,0% (w 2011 roku 45,2%) ogółu zarejestrowanych bezrobotnych nie przekroczyło 34 roku życia.

Na koniec grudnia 2012 r. **stopa bezrobocia** wynosiła w Bydgoszczy **8,5%**, (w analogicznym okresie ub. roku 7,9%), w województwie kujawsko-pomorskim 17,9%, a w Polsce 13,4%. Wyższą stopę bezrobocia niż w Bydgoszczy odnotowano w: Białymstoku (13,1%), Łodzi (12,1%), Szczecinie (11,1%), Kielcach (10,7%), Lublinie (10,0%), Toruniu (9,5%) oraz w Gorzowie Wlkp. (9,3%).

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy

Działaniami aktywizującymi bezrobotnych w 2012 roku objęto 2.931 osób (w poprzednim roku 2.552 osoby), w tym wg poszczególnych form:

- prace interwencyjne – 84 osoby (w ub. roku – 86 osób),
- roboty publiczne – 48 osób (w ub. roku – 69 osób),
- szkolenia – 760 osób (w ub. roku – 393 osoby),
- staże – 1.137 osób (w ub. roku – 1.154 osoby),
- przygotowanie zawodowe – 1 osoba (w ub. roku – 3 osoby),
- dotacje – 162 osoby (w ub. roku – 166 osób).

Działania na rzecz aktywizacji bezrobotnych finansowane były zarówno przez Fundusz Pracy (2.131 osób – w ub. roku 2.049 osób) jak i Europejski Fundusz Społeczny (759 osób – w ub. roku 478 osób).

Ponadto prowadzono inne działania:

- wspieranie samozatrudnienia osób bezrobotnych poprzez szkolenia biznesowe, udzielanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, informację i doradztwo,
- dodatki aktywizacyjne,
- Klub Integracji Społecznej – obejmuje pomocą osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, pozostających w ewidencji PUP powyżej 2 lat, osób powyżej 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych będących mieszkańcami Fordonu,
- badania lokalnego rynku pracy – oczekiwania osób niepełnosprawnych bezrobotnych dot. popytu na zatrudnienie, podnoszenia kwalifikacji, czy przygotowania zawodowego; oczekiwania pracodawców organizujących staże i przygotowania zawodowe; monitoring przebiegu szkoleń dla osób bezrobotnych; potrzeby kadrowe lokalnych pracodawców; badania ankietowe firm założonych dzięki wykorzystaniu środków FP przyznanych na podjęcie działalności; monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- rozpowszechnianie informacji o usługach i instrumentach rynku pracy.

W przeciągu 2012 roku na bydgoskim rynku pracy pojawiały się zapowiedzi zwolnień grupowych. Zamiar zwolnienia ponad 2,5 tys. osób (w poprzednim roku ponad 0,6 tys. osób) zadeklarowało 30 zakładów, przy czym największe zapowiedzi redukcji zatrudnienia dotyczyły:

- Zakłady Chemiczne Zachem S.A. (750 osób),
- Bydgoskie Fabryki Mebli (180 osób),
- Zachem UCR Sp. z o.o. (170 osób),
- TYCO Electronics Polska Sp. z o.o. (140 osób),
- Fabryka Form Metalowych FORMET S.A. (119 osób).

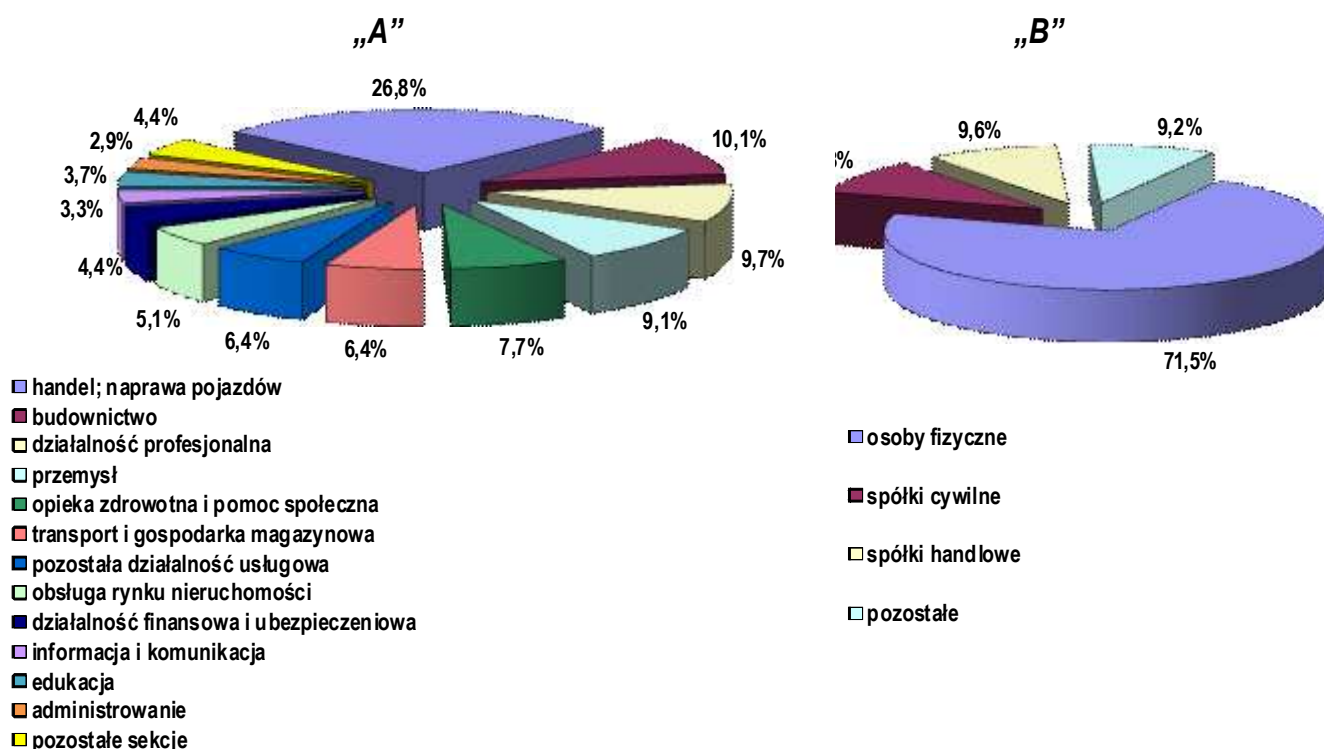
Faktyczne wypowiedzenia wręczyło 27 zakładów 1,5 tys. pracowników.

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Ogółem w Bydgoszczy w końcu grudnia 2012 r. funkcjonowało **43,4 tys. podmiotów gospodarki narodowej** (ponad 0,5 tys. więcej niż w analogicznym okresie ub. roku – co było spowodowane przewagą liczby podmiotów nowo zarejestrowanych nad liczbą wyrejestrowanych z rejestru). Podmioty te stanowiły 23,1% wszystkich jednostek w województwie.

W sektorze prywatnym działało 97,1% jednostek (w analogicznym okresie ub. roku – 98,1%).

Struktura rejestru REGON według sekcji („A”) i formy prawnej („B”) w XII 2012 roku

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

W przeciągu roku przybyło spółek prawa handlowego (wzrost o 5,4%). Nastąpił nieznaczny wzrost liczby podmiotów w sektorze publicznym (wzrost o 24 firmy, tj. o 2,7%), jak i w sektorze prywatnym – przybyło ok. 480 podmiotów (tj. wzrost o 1,1%).

W ogólnym rozrachunku nastąpił wzrost liczby firm w większości sekcji, a największy wzrost odnotowała sekcja: edukacja (26,2%), administrowanie i działalność wspierająca (wzrost o 4,6%) i przemysł (o 3,5%).

W oparciu o kapitał zagraniczny działalność gospodarczą prowadziło 551 spółek (tj. o 2 więcej niż przed rokiem).

Nastąpiły dalsze zmiany w zakresie struktury podmiotów gospodarczych według liczby zatrudnionych. Nastąpił ogólny wzrost liczby firm, na co największy wpływ miał wzrost liczby firm mikro zatrudniających do 9 osób (wzrost o 1,8%).

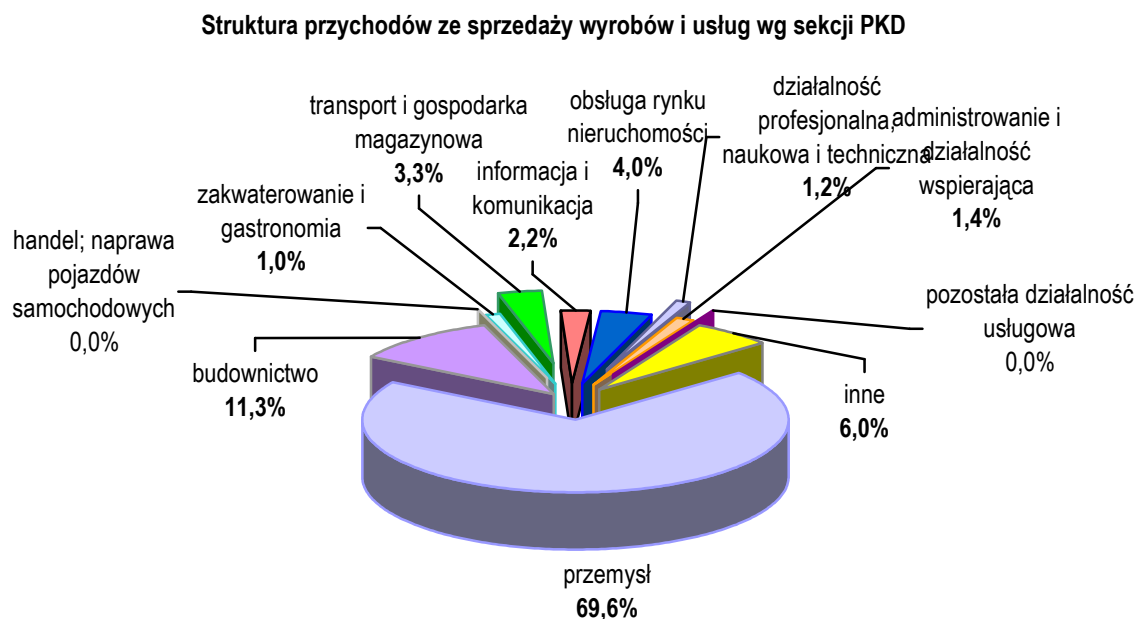
W efekcie struktura podmiotów gospodarki narodowej w grudniu 2012 r. przedstawiała się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem	Małe (do 49 pracowników)		Średnie (50-249)	Duże (250 i więcej)
			w tym: mikro (do 9)		
1	2	3	4	5	6
XII 2011 r.	42 899	42 465	40 825	360	74
XII 2012 r.	43 401	42 968	41 557	366	67
2011=100	101,2	101,2	101,8	101,7	90,5
udział do ogółu w 2012 roku	100,00%	99,00%	95,75%	0,84%	0,15%

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Przedsiębiorstwa mające siedzibę w Bydgoszczy wypracowały w 2012 roku przychód ze sprzedaży wyrobów i usług w wysokości 12.916,3 mln zł tj. o 191,9 mln zł wyższy (tj. o 0,8% wyższy) niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży w sektorze przedsiębiorstw ma przemysł – 69,6%.

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Wzrost przychodów odnotowały przedsiębiorstwa prawie we wszystkich sekcjach, w tym największy: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (wzrost o 15,3%), transport i gospodarka magazynowa (wzrost o 8,5%), administracja i działalność wspierająca (wzrost o 2,9%). Największy spadek wykazały sekcje: informacja i komunikacja (spadek o 7,0%), zakwaterowanie i gastronomia (spadek o 5,4%) oraz obsługa rynku nieruchomości (spadek o 1,4%).

Udział sektora prywatnego stanowił 92,4% ogółu przychodów (w roku poprzednim 92,7%).

Osiągnięte przez bydgoskie przedsiębiorstwa przychody ze sprzedaży i usług stanowiły ok. 19,8% ogółu przychodów produkcji wytworzonej w województwie kujawsko-pomorskim.

PRZEMYSŁ

Przedsiębiorstwa przemysłowe uzyskały w 2012 roku nieznacznie gorsze wyniki niż przed rokiem. Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług (w cenach bieżących) w wysokości 8.987,9 mln zł były o 0,5% niższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

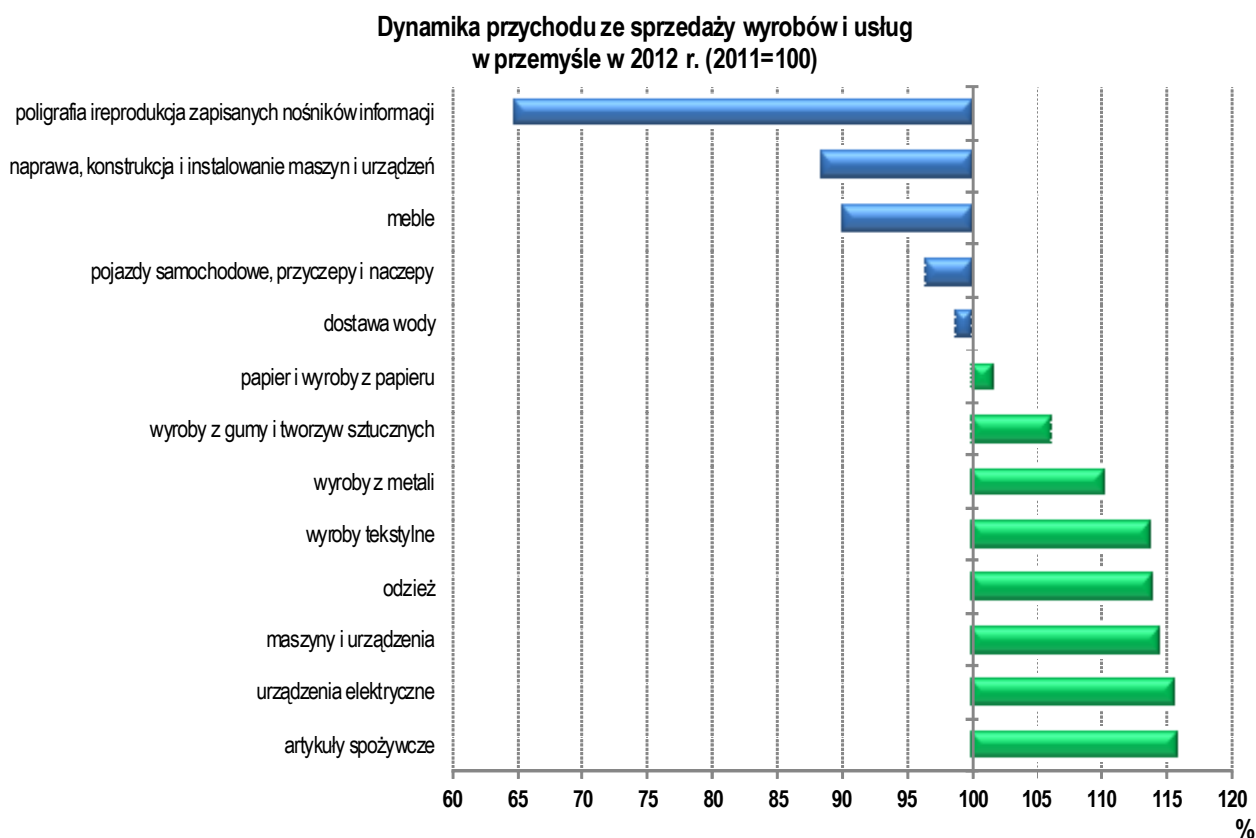
Wartość produkcji sprzedanej przemysłu w kraju wzrosła o 3,3%, a w województwie zmalała o 0,3%.

W stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku bydgoskie firmy odnotowały wzrost produkcji w wielu działach, przy czym największy w zakresie:

- produkcji artykułów spożywczych (o 15,7%),
- produkcji urządzeń elektrycznych (o 15,5%),
- produkcji maszyn i urządzeń (o 14,4%),
- produkcji odzieży (o 13,7%),
- produkcji wyrobów tekstylnych (o 13,6%).

Największy spadek przychodów dotyczył działów:

- poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 35,2%),
- naprawy, konstrukcji i instalowania maszyn i urządzeń (o 11,5%),
- produkcji mebli (o 9,8%).

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

W strukturze produkcji przemysłowej dominował dział produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (12,5%), produkcja artykułów spożywczych (11,5%) oraz produkcja wyrobów z metali (11,3%). Struktura produkcji przemysłowej, w której udział poszczególnych sekcji jest równomierny, odzwierciedla korzystną tendencję zróżnicowania gospodarki miasta.

■ wyroby z gumy i tworzyw sztucznych

■ artykuły spożywcze

■ wyroby z metali

■ papier i wyroby z papieru

■ meble

■ maszyny i urządzenia

■ naprawa, konstrukcja i instalowanie maszyn i urządzeń

■ dostawa wody

■ urządzenia elektryczne

■ poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji

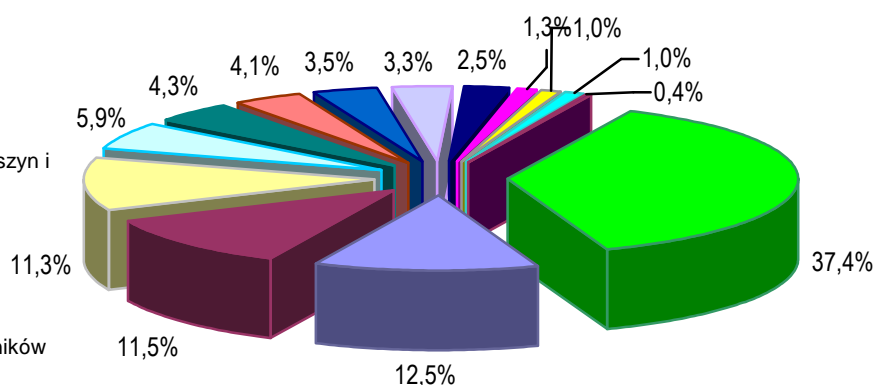
■ pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy

■ odzież

■ wyroby tekstylne

■ pozostałe

Struktura produkcji przemysłowej w 2012 r.

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

W omawianym okresie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w przemyśle wyniosło 3.593 zł (wzrosło o 3,6% w stosunku do roku poprzedniego), a wydajność pracy na 1 zatrudnionego 314,7 tys. zł (tj. o 0,2% niższa niż przed rokiem). W tym samym okresie przeciętne wynagrodzenie w kraju wyniosło 3.837 zł (wzrosło o 4,3%), natomiast w województwie 3.252 zł (wzrosło o 5,0%).

BUDOWNICTWO

W 2012 roku budownictwo zrealizowało sprzedaż (w bieżących cenach bazowych) w wysokości 1.465,1 mln zł tj. o 2,4% wyższą niż w 2011 roku (w województwie o 4,7% niższą, w kraju o 0,5% wyższą), w tym największy wzrost odnotowano w dziale budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej o 6,0%, natomiast w województwie spadek o 13,6%.

Produkcja budowlana bydgoskich firm stanowiła ok. 22,9% produkcji wszystkich firm budowlanych w województwie kujawsko-pomorskim.

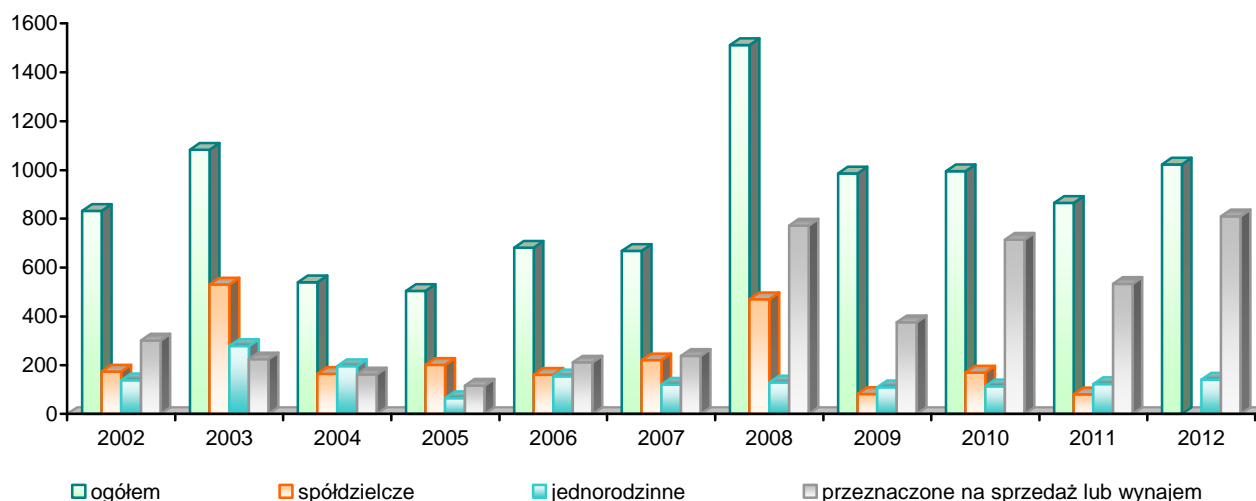
Wydajność pracy na 1 zatrudnionego w budownictwie wyniosła 337,0 tys. zł i była o 5,7% wyższa niż przed rokiem. Przeciętne wynagrodzenie brutto wyniosło 3.276 zł i było o 0,6% wyższe niż w roku poprzednim. Dla porównania w omawianym okresie w kraju wyniosło 3.702 zł (wzrosło o 0,0%), a w województwie 3.089 zł (spadło o 0,5%).

W zakresie budownictwa mieszkaniowego w 2012 roku oddano do użytkowania 1 023 mieszkania (tj. o 18,3% więcej niż w 2011 roku), o łącznej powierzchni użytkowej 64,2 tys. m², w tym:

- spółdzielczych	- 0 mieszkań,	(w ub. roku 81),
- przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem	- 810 mieszkań,	(w ub. roku 534),
- komunalne	- 72 mieszkania,	(w ub. roku 0),
- w zabudowie jednorodzinnej	- 141 mieszkań,	(w ub. roku 123).

Liczba oddanych mieszkań w Bydgoszczy stanowiła 16,1% wszystkich mieszkań oddanych do użytkowania w województwie.

**Mieszkania oddane do użytkowania w Bydgoszczy
w poszczególnych latach**

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Mieszkania komunalne stanowiły 7,0% ogółu mieszkań oddanych do użytkowania w minionym roku, wybudowane z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem prawie 79,2%, a jednorodzinne 13,8%.

OŚWIATA I WYCHOWANIE

W roku szkolnym 2012/2013 w ramach racjonalizacji sieci szkół: zlikwidowano Gimnazjum Nr 13, zmieniono siedzibę CKU Nr 2 i włączono do Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych, wygasła Szkoła Podstawowa Nr 39 wchodząca w skład Zespołu Szkół Nr 11 (z jednoczesnym rozwiązaniem ZS Nr 11 i pozostawieniem samodzielnego Gimnazjum Nr 25), utworzono Szkołę Policealną Kosmetyczną włączając ją do Zespołu Szkół Nr 1, utworzono VII Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych włączając je do Zespołu Szkół dla Dorosłych.

Profile kształcenia, zawody i specjalności dostosowywano przede wszystkim pod kątem wymogów lokalnego rynku pracy, uruchamiając dodatkowe oddziały w technikach. Młodzież i dorośli wykazywali ograniczone zainteresowanie szkołami policealnymi. Z powodu zmian ustawowych wstrzymano nabór do większości liceów profilowanych, uzupełniających techników i uzupełniających liceów ogólnokształcących. Wprowadzono nową formę kształcenia zawodowego – w formie kursów kwalifikacyjnych.

W omawianym okresie realizowano także zadania wynikające z polityki oświatowej:

- przyznano Bydgoskie Granty Oświatowe na realizację 425 wniosków w formie projektów działań edukacyjno-naukowych, artystycznych, rekreacyjnych i integracyjnych 103 miejskim placówkom oświatowo-wychowawczym, na łączną kwotę 474 tys. zł,
- realizowano projekty unijne:
 - w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL):
 - „Zawodowe horyzonty” – w ramach programu EFS PO KL, Priorytet IX; celem projektu jest wdrażanie programów rozwojowych,
 - „Gimnazjum z przyszłością” – w ramach programu EFS PO KL, Priorytet IX; celem projektu jest podniesienie kwalifikacji uczniów gimnazjum,
 - w ramach Inicjatyw Wspólnotowych:
 - „Projekty Partnerskie” – Comenius („Zielono, czysto, zacznijmy działać”, „Magia książek”, „Energia jako ścieżka łącząca kultury i kształtująca związki w Europie; krok w kierunku zrównoważonego europejskiego społeczeństwa”, „Woda esencją życia”, „Kroki na rzecz pokoju”, „Edukacja włączająca – sojusznikiem tożsamości europejskiej”, „Znaczenie związków międzyludzkich w naszym życiu – wielokulturowy projekt europejski”, „Budowa niemiecko/polskiego robota w ramach partnerstwa”, „Dzień z dala od wirtualnego świata”, „Innowacyjne europejskie szkoły w XXI wieku”, „Zdrowe życie w Europie”, „Fresh eyes for new commerce”),
 - „Projekty Mobilności” – Leonardo da Vinci („Wypróbowanie podstaw wspieranego przez GD. Kształcenie i kultura projektu dla rozwijania ECEVET CREDCHEM w praktyce roboczej, w instytucjach kształcących zorientowanych na chemię”),
 - w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (RPO WKP):
 - „Utworzenie laboratorium techniki drogowo-mostowej w Zespole Szkół Budowlanych w Bydgoszczy poprzez zakup nowoczesnego wyposażenia”.

W 2012 roku w ramach działań inwestycyjnych, m.in.:

- zakończono budowę szkolnych placów zabaw w ramach programu „Radosna szkoła” przy Szkołach Podstawowych nr 36, 41, 56, 58 i Zespołach Szkół nr 6, 23, 27, 28,
- zakończono przebudowę sali gimnastycznej przy ZSO nr 2 przy ul. Nowodworskiej,
- kontynuowano budowę hali sportowej przy ZS nr 9 przy ul. Cichej,
- kontynuowano przebudowę hali basenu ZSM przy ul. Swarzewskiej,
- kontynuowano budowę i wyposażenie Ośrodka Egzaminacyjnego przy ZS Samochodowych przy ul. Powstańców Wielkopolskich,
- rozpoczęto termomodernizację istniejących budynków wraz z zagospodarowaniem terenu i budową boiska wielofunkcyjnego przy ZS Samochodowych przy ul. Powstańców Wielkopolskich,

Wartość wykonanych robót ogółem wyniosła ponad 19,0 mln zł (tj. o 8-krotnie więcej niż w poprzednim roku).

W roku szkolnym 2012/2013 (wg stanu na początku roku szkolnego) na terenie Bydgoszczy w 300 placówkach pobierało naukę 51,4 tys. uczniów i tak w:

- 56 szkołach podstawowych - 17,3 tys. uczniów,
- 63 gimnazjach - 9,7 tys. uczniów,
- 130 szkołach ponadgimnazjalnych - 19,5 tys. uczniów,
w tym: w 26 liceach ogólnokształcących - 5,5 tys. uczniów,
- 51 szkołach policealnych i pomaturalnych - 4,9 tys. uczniów.

Wg stanu na początku roku szkolnego 2012/2013 działalność prowadziły 123 placówki wychowania przedszkolnego (w tym 33 placówki to oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych), do których uczęszczało prawie 11,3 tys. dzieci.

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Podstawowa opieka zdrowotna jest świadczona w samodzielnych publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, indywidualnych i grupowych praktykach lekarskich zlokalizowanych na terenie całego miasta.

Przy współudziale organizacji pozarządowych realizowane były zarówno programy profilaktyczne, jak i promocja zdrowia upowszechniająca wiedzę o głównych jej uwarunkowaniach. W ramach Miejskiego Programu Promocji Zdrowia realizowane były programy dotyczące:

- profilaktyki i terapii antynikotynowej,
- opieki zdrowotnej nad matką, noworodkiem i małym dzieckiem „Wcześniak w domu”,
- wczesnej profilaktyki w chorobach nowotworowych złośliwych i występowania zaburzeń psychicznych,
- poprawy sposobu żywienia i jakości żywności,
- wczesnej profilaktyki próchnicy zębów.

Programy z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym w zakresie uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych środków odurzających realizowane były również przez Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki „BORPA” w oparciu o stałą kadrę merytoryczną specjalistów psychoterapii uzależnień i psychoprofilaktyki oraz Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Programy profilaktyki i promocji zdrowia realizowane były również przez organizacje nie należące do sektora finansów publicznych, m.in. takie jak: PCK, Caritas Diecezji Bydgoskiej, PKPS, Stowarzyszenie Z Potrzeby Serca, Zgromadzenie Sióstr Albertynek, Stowarzyszenie Bydgoska Pomoc Społeczna, Fundacja „Wiatrak”, Stowarzyszenie „Medar”, PZ Niewidomych, Liga Kobiet Polskich.

Zespół Żłobków Miejskich prowadził działalność w 8 placówkach, które dysponowały 912 miejscami normatywnymi (w 2012 roku utworzono 104 nowe miejsca w trzech żłobkach miejskich).

W ramach Samorządowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Mieszkańców Miasta Bydgoszczy na lata 2012-2015, przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej na rzecz rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych działały następujące podmioty:

- Centrum Integracji Społecznej – samorządowy zakład budżetowy, którego celem było wsparcie i readaptacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i umożliwienie im wyjścia z izolacji,
- Zakład Aktywności Zawodowej – samorządowy zakład budżetowy, który prowadził działalność produkcyjno-usługową zatrudniając osoby niepełnosprawne, w celu przygotowania i wprowadzenia do pracy na otwartym rynku pracy jak największej liczby osób niepełnosprawnych,

Na terenie miasta Bydgoszczy działało siedem filii tworzących Bydgoski Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (powstała nowa filia przy ul. Łomżyńskiej 54) oraz dwa Rodzinne Domy Dziecka. W 2012 r. w placówkach BZPOW z pomocy skorzystało 224 dzieci.

W mieście funkcjonują trzy Domy Pomocy Społecznej o zasięgu ponadlokalnym, które w ramach 301 miejsc zapewniły pomoc 357 podopiecznym. Usługi świadczone są także przez trzy Domy Dziennego Pobytu, które zapewniły opiekę dzienną 192 podopiecznym (180 miejsc rzeczywistych – od września 2012 roku 15 miejsc więcej w Ośrodku Wsparcia dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przy DPS „Słoneczko”).

6 Środowiskowych Domów Samopomocy o 170 miejscach statutowych, zapewniło opiekę 213 osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnością intelektualną (w poprzednim roku skorzystało z pomocy również 213 osób).

Ponadto wspomagano również rodziny zastępcze i pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych.

Zadania Jednostki Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej, realizowane są przez:

- Bydgoskie Centrum Wsparcia Rodziny, które zostało przekształcone w Dział Wsparcia Rodziny, Asysty Rodzinnej i Interwencji Kryzysowej (ul. Dunikowskiego 2 – do 31 maja 2012 r.), a od 01 czerwca 2012 r. Dział Wsparcia Rodziny i Asysty Rodzinnej,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Bydgoskim Zespole Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (ul. Dunikowskiego – od 01 czerwca 2012 r.), do którego zadań należy rozpoznanie sytuacji kryzysowych, ich charakteru, specyfiki i związanych z tym ewentualnych zagrożeń; oddziaływanie ukierunkowane na poprawę funkcjonowania osób w kryzysie,
- Gminny Ośrodek Interwencji Kryzysowej – przy DPS „Promień Życia” (do 31 lipca 2012 r.), którego zadaniem było prowadzenie terapii i udzielanie porad dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, u których występują problemy wychowawcze, trudności w szkole, symptomy niedostosowania społecznego i zaburzeń osobowości w okresie dorastania i wieku dojrzałego, program alkoholizmu w rodzinie i problem współzależnienia.

W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy uległ likwidacji w grudniu 2011 roku. Asysta rodzinna realizowała zadania mające na celu pomoc rodzinom w przewyżczeniu trudności w wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Ponadto świadczone usługi opiekuńcze osobom potrzebującym w miejscu zamieszkania, które z powodu wieku, stanu zdrowia nie są w stanie samodzielnie zaspokoić codziennych potrzeb życiowych zakresie utrzymania m.in. higieny osobistej, czystości odzieży, przygotowania posiłku itp. Łącznie w 2012 roku pomoc skierowana została do 642 osób, w tym 431 samotnych.

Realizowano także wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, mający na celu ograniczenie zjawiska głodu i niedożywienia w szczególności wśród dzieci, młodzieży, osób dorosłych o najniższych dochodach i znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, osób starych, chorych i niepełnosprawnych. Program ma za zadanie zapewnić osobom szczególnie tego potrzebującym, ciepły posiłek, a w przypadku takiej możliwości, otrzymanie zasiłku celowo-pieniężnego. W 2012 r. z pomocy skorzystało w formie:

- posiłku – 596 dzieci w żłobkach i przedszkolach, 3.060 uczniów w szkołach, 544 osoby dorosłe,
- zasiłku celowego – 1.436 dzieci młodszego (do 7 lat), 1.347 uczniów oraz 5.062 osoby dorosłe.

W 2012 r. w zakresie zadań inwestycyjnych, m.in.:

- dotacja – wybudowano szyb windy i zakupiono dźwig do obsługi oddziałów Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego SPZOZ im. dra E. Warmińskiego,
- zakończono budowę ośrodka wsparcia dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w DPS „Słoneczko” przy ul. Gałczyńskiego 2
- rozbudowano Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy o dwukondygnacyjny podpiwniczony segment z klatką schodową i windą wraz z zagospodarowaniem terenu.

Ze środków pochodzących z budżetu miasta wydano na inwestycje prawie 6,1 mln zł (tj. o 45% więcej niż w poprzednim roku)

KULTURA I NAUKA

W 2012 roku w oparciu o samorządowe instytucje kultury działające na terenie Bydgoszczy miało miejsce wiele imprez kulturalnych, m.in.:

- 9 spektakli premierowych oraz 214 przedstawień w Teatrze Polskim, które obejrzało prawie 33,6 tys. osób,
- 1 449 imprez kulturalnych – spotkania literackie, wernisaże, koncerty i spektakle – w ramach działalności Miejskiego Centrum Kultury MCK (dawny MOK), w których udział wzięło prawie 213,8 tys. osób,
- 33 wystawy stacjonarne w Galerii Miejskiej bwa, które zwiedziło i obejrzało prawie 31,3 tys. osób,
- 10 wystaw stałych i 17 czasowych w Muzeum im. L. Wyczółkowskiego, które odwiedziło ogółem prawie 63,3 tys. osób.

Powyższe instytucje otrzymały dotacje z budżetu miasta na działalność bieżącą w wysokości prawie 17,5 mln zł.

Wspomagano również działalność kulturalną i naukową, poprzez przyznawanie przez Prezydenta Miasta:

- nagród – naukowych i artystycznych,
 - stypendiów – naukowych i artystycznych,
- na łączną kwotę w wysokości prawie 531,7 tys. zł.

Promowano także dorobek kulturalny miasta poprzez wspieranie inicjatyw artystycznych i kulturalnych, z których najważniejsze to, m.in.:

- Koncert z okazji „666. Urodzin Królewskiego Miasta Bydgoszczy”,
- Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej i Sztuk Wizualnych 8 th Mózg Festival,
- Międzynarodowy Festiwal Teatralny Inne Sytuacje,
- Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. I.J. Paderewskiego,
- Bydgoski Festiwal Operowy,
- Bydgoski Festiwal Muzyczny,
- Międzynarodowy Festiwal Sztuki Reportażu Camera Obscura,
- Bydgoski Festiwal Jazzowy „Bydgoszcz Jazz Festival”,
- Festiwal Muzyki Kameralnej „Muzyka u Źródeł”.

W ramach zadań inwestycyjnych w 2012 roku, m.in.:

- zakończono prace związane z rewitalizacją zdegradowanych terenów sportowych na terenie Wyspy Młyńskiej,
- zakupiono barkę i kontynuowano przystosowywanie jej na cele kulturalno-edukacyjne.

Wartość wykonanych w tym okresie robót inwestycyjnych wyniosła ponad 10,9 mln zł (w ub. roku 30,4 mln zł).

Na ochronę i konserwację zabytków miasto wydało w formie dotacji ponad 1,2 mln zł (w ub. roku ponad 0,5 mln zł).

Miasto również inwestuje w naukę poprzez dotacje dla bydgoskich uczelni z przeznaczeniem na tworzenie nowych kierunków, na remonty oraz organizację konferencji naukowych i kongresów (UKW i UTP).

KULTURA FIZYCZNA, SPORT I TURYSTYKA

W 2012 roku realizowano zadania inwestycyjne, które obejmowały m.in.:

- wybudowanie 6 boisk w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012”,
- rozpoczęto przebudowę Toru Regatowego w Brdziejściu przy ul. Witebskiej,
- zakończono budowę boiska pełnowymiarowego do piłki nożnej z infrastrukturą towarzyszącą przy ul. Słowiańskiej.

Wartość wykonanych w tym czasie robót inwestycyjnych wyniosła ponad 18,4 mln zł (w poprzednim okresie 17,6 mln zł), w tym Miasto objęło akcje ŻKS „Polonia” i „Łuczniczka Bydgoszcz” na ogólną kwotę 5,2 mln zł.

W omawianym okresie zorganizowano wiele imprez sportowych o randze międzynarodowej, m.in.:

- o Półfinał Drużynowego Pucharu Świata na Żużlu,
- o XII Europejski Festiwal Lekkoatletyczny,
- o XI Międzynarodowy Turniej Oldbojów im. Andrzeja Brończyka w piłce nożnej,
- o Deichmann Minimistrzostwa Europy w piłce nożnej – turniej dla dziewcząt i chłopców w wieku 7-14 lat,
- o V Międzynarodowy Turniej Piłki Ręcznej Dziewcząt z okazji Święta Niepodległości,
- o XI Międzynarodowe Mistrzostwa Karate „Central Europe Open”,
- o Międzynarodowy Puchar Polski Muaythain 2012 z kampanią „Muaythain przeciw narkotykom”,
- o VI Międzynarodowe Mistrzostwa Miasta Bydgoszczy w taekwondo olimpijskim Bydgoszcz Cup 2012,
- o Międzynarodowe Otwarte Mistrzostwa Polski Polskiej Federacji Sportu „Gwardia” Juniorów Młodszych w judo,
- o IX Międzynarodowy Turniej Bokserski im. Jerzego Adamskiego,
- o XIII Międzynarodowy Turniej im. E. Rinke – boks amatorski,
- o Międzynarodowy Turniej Tenisowy Mężczyzn FUTURES,
- o II Międzynarodowe Zawody Łucznicze o Puchar „Łuczniczki”,
- o XII Międzynarodowy Turniej Szachowy Juniorów „Euro-Szachy. Talenty 2012”.

Ponadto, kontynuowało swoją działalność Bydgoskie Centrum Informacji, które:

- Prowadziło swoją nową stronę internetową www.visitbydgoszcz.pl,
- współpracowało z wieloma instytucjami w celu promocji atrakcji turystycznych województwa kujawsko-pomorskiego i innych miast Polski,
- brało udział w targach turystycznych w Berlinie, Londynie, Poznaniu, Wrocławiu, Gdańsku i Toruniu oraz Bydgoszczy,
- promowało imprezy sportowe, plenerowe, turystyczne i inne.

W zakresie krajoznawstwa w omawianym okresie BCI wspomagało organizację wielu imprez, m.in.:

- o rajdów rowerowych,
- o rajdów samochodowych,
- o spływów kajakowych,
- o rejsów motorowodnych,
- o zlotów pieszych dla dzieci i młodzieży.

OCHRONA ŚRODOWISKA

W 2012 roku realizując działania na rzecz zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska w sferze oczyszczania ścieków, funkcjonowały trzy komunalne oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 122,5 tys. m³/dobę:

- „**Fordon**” – obiekt w bieżącej eksploatacji (wydajność 41,0 tys. m³/dobę),
- „**Kapuściska**” – obiekt w bieżącej eksploatacji (wydajność 71,9 tys. m³/dobę); budżet gminy dofinansowuje inwestycję w formie udziałów, które przeznaczają się na budowę sieci kanalizacyjnej zlewni Bydgoszcz i zlewni Solca Kujawskiego oraz Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A.,
- „**Osowa Góra**” – mechaniczno-biologiczna o wydajności 9,6 tys. m³/dobę (oczyszczone ścieki odprowadzane są do Kanału Bydgoskiego; w 2012 roku rozpoczęto likwidację obiektów oczyszczalni).

Funkcjonowanie oczyszczalni „Fordon” i „Kapuściska” wraz z modernizacją sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, sukcesywnie wpływa na znaczną poprawę sytuacji w zakresie ochrony środowiska – gwarantuje całkowite oczyszczanie odprowadzanych ścieków. W 2012 roku – wszystkie ścieki, przyjęte przez oczyszczalnie, zostały oczyszczone – w ilości 22,7 mln m³ (w analogicznym okresie ub. roku – 23,3 mln m³), w tym 11,8 mln m³ z gospodarstw domowych (w poprzednim roku 12,0 mln m³).

Na terenie Bydgoszczy monitorowane są zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego z zakładów szczególnie uciążliwych. Emisja zanieczyszczeń pyłowych wyniosła 508 Mg/rok, tj. 2,9 Mg/rok na 1 km² (w porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił wzrost o 3,7%), z czego w urządzeniach do redukcji zostało zatrzymanych 99,3% zanieczyszczeń wytworzonych. Emisja zanieczyszczeń gazowych wyniosła 1 072,8 Gg/rok (w tym 1 063,8 → CO₂), tj. 6 095,6 Mg/rok na 1 km² (w porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił spadek o 1,8%), z czego w urządzeniach do redukcji zostało zatrzymanych 14,1% zanieczyszczeń.

Wywozem odpadów komunalnych i nieczystości oraz letnim oczyszczaniem miasta zajmowały się m.in. firmy: „Remondis Bydgoszcz” sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „Corimp” sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „MICROS”, Micros JML oraz Międzygminny Kompleks Unieszkodliwiania Odpadów ProNatura sp. z o.o.

Utrzymywaniem czystości terenów zieleni miejskiej, pracami agrotechnicznymi, nasadzeniami i pielęgnacją zajmowały się cztery firmy: Przedsiębiorstwo „Zieleń Miejska” sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Rekultywacji i Rewaloryzacji Obszarów Zabytkowych „Eko-Park” sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Agro” S.C. i Konsorcjum (PHU Gitpol i BdB Investments).

„Leśny Park Kultury i Wypoczynku” sp. z o.o. kompleksowo zajmuje się obsługą zespołu przyrodniczo-rekreacyjnego w Myślęcinku, w skład której wchodzi konserwacja, utrzymanie i zarządzanie m.in.: Ogrodem Botanicznym, Ogrodem Fauny Polskiej, pozostałymi terenami parkowymi i rekreacyjnymi.

Na terenie miasta wykonywano podstawowe prace agrotechniczne wraz z nasadzeniami sezonowymi, obsadzenia roślinami wieloletnimi, ścinanie drzew i karczowanie pni ze szczególnym uwzględnieniem m.in.: parku im. Jana Kochanowskiego, Wincentego Witosa i Kazimierza Wielkiego oraz pielęgnowano zieleń parków: Wzgórza Dąbrowskiego, Doliny 5-ciu Stawów i Nad Starym Kanałem Bydgoskim.

W zakresie ochrony przyrody kontynuowano prace rewaloryzacyjne i pielęgnacyjne zabytkowego parku Zespołu Pałacowo-Parkowego w Ostromecku.

Realizowane były projekty unijne:

- REURIS – dot. działań rewitalizacyjnych miejskich terenów nadrzecznych,
- CEC5 – dot. działań związanych z promocją wydajności energetycznej i wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii,
- COBRAMAN – dot. działań rewitalizacyjnych terenów przemysłowych,
- SHIFT-X – dot. poprawy struktur zarządzania przemysłowym dziedzictwem kulturowym.

W zakresie edukacji ekologicznej i monitoringu środowiska: uczestniczono w akcjach z okazji np. Międzynarodowego Dnia Ziemi, Sprzątania Świata i Europejskiego Dnia bez Samochodu, dofinansowywano działalność edukacyjną Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji Ekologicznej LPKiW, wydawano czasopisma o tematyce ekologicznej, organizowano konkursy ekologiczne.

W ramach zadań bieżących realizowane były m.in.: usuwanie odpadów niebezpiecznych, nietypowych oraz wielkogabarytowych także z różnych miejsc nieprzeznaczonych do tego celu, usuwanie azbestu, , zbiórka przeterminowanych leków, program selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, utylizacja odpadów niebezpiecznych pochodzących z nadzwyczajnych zagrożeń.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

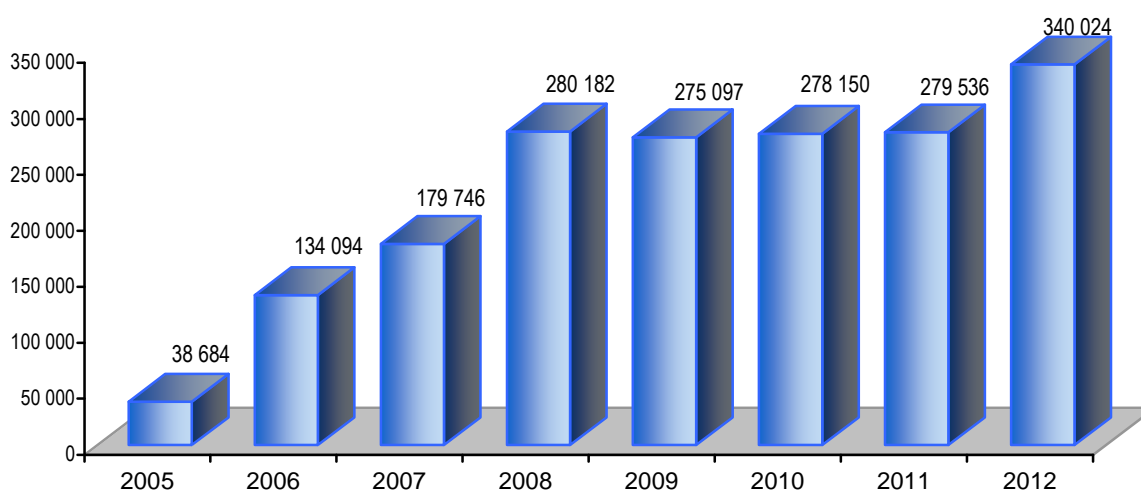
W ramach włączania Bydgoszczy i regionu w kontynentalny system transportu realizowana jest **modernizacja i rozbudowa lotniska im. Ignacego Jana Paderewskiego**. Wybudowany terminal pasażerski spełnia międzynarodowe wymagania.

W 2012 roku realizowano przedsięwzięcia inwestycyjne, z których do najważniejszych należy zaliczyć: przebudowę drogi startowej i dróg kołowania oraz przebudowę i rozbudowę istniejących płyt postojowych. W kwietniu 2012 roku Urząd Lotnictwa Cywilnego (ULC) przeprowadził audyt certyfikacyjny lotniska. Certyfikat został przedłużony i wydany na 36 miesięcy. Potwierdza on spełnianie norm i zalecanych metod postępowania oraz wymaganych przepisów krajowych.

Regularne linie obsługuje dwóch przewoźników: LOT i RYANAIR. Prowadzone są negocjacje handlowe dotyczące wprowadzenia nowego przewoźnika, a tym samym rozbudowania siatki połączeń o nowe kierunki międzynarodowe.

W omawianym okresie bydgoskie lotnisko obsłużyło łącznie 340,0 tys. pasażerów (w analogicznym okresie ub. roku – 279,5 tys. pasażerów).

Pasażerowie obsłużeni na bydgoskim lotnisku

źródło: Port Lotniczy Bydgoszcz S.A.

W 2012 roku natężenie ruchu samochodowego odzwierciedla liczba prywatnych samochodów osobowych przypadająca na 1 km ulic – wynosząca 235,6 (w poprzednim roku – 221,4). Ogólna liczba zarejestrowanych pojazdów wyniosła 232,0 tys. i była większa niż przed rokiem o 4,2 tys. W 2012 roku rejestr obejmował 219,4 tys. pojazdów samochodowych, w tym 175,6 tys. samochodów osobowych, 29,2 tys. ciężarowych i 1,1 tys. autobusów. Wobec powyższego wskaźnik liczby samochodów osobowych na 1.000 mieszkańców wzrósł z 473,4 (w 2011 r.) do 486,1.

W ramach usprawniania funkcjonowania komunikacji w mieście w 2012 r. poza bieżącym utrzymaniem ulic i mostów (remonty cząstkowe i modernizacje: nawierzchni ulic, chodników, parkingów i oświetlenia; akcja zimowa i oczyszczanie pozimowe; utrzymanie torów tramwajowych i sieci trakcyjnej; oznakowania poziome i pionowe; utrzymanie i konserwację kanalizacji deszczowej i zieleni przyulicznej) realizowane były przez Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej ważne inwestycje, m.in.:

- zakończono budowę linii tramwajowej z centrum miasta do dworca kolejowego Bydgoszcz Główna z rozbudową ulic Focha, Naruszewicza, Dworcowa i Zygmunta Augusta,

- zakończono przebudowę torowiska tramwajowego na Mostach Solidarności,
- zakończono przebudowę torowiska tramwajowego w ul. Toruńskiej na odcinku od ul. Filmowej do ul. Kazimierza Wielkiego,
- zakończono przebudowę ul. Nowotoruńskiej (I i II etap),
- kontynuowano budowę ul. Ogińskiego od ul. Powstańców Wlkp. Do ul. Wojska Polskiego wraz z obiektami inżynierskimi i dojazdami,
- rozpoczęto przebudowę ul. Gdańskiej na odcinku od ul. Śniadeckich do ul. Kamiennej,
- przebudowa poziomowa ulic,
- rozpoczęto rewitalizację Starego Rynku z przyległymi ulicami oraz ul. Mostowej wraz z ciągiem komunikacyjnym Mostu J. Sulimy-Kamińskiego,
- rozpoczęto przebudowę ul. Chodkiewicza na odcinku od ul. Gdańskiej do ul. Sułkowskiego,
- wybudowano ścieżki rowerowe z Fordonu do LPKW w Myśliczynie,
- przebudowywano drogi gminne o nawierzchni nieutwardzonej.

Ponadto miasto nabyło udziały MZK i „Tramwaj Fordon” za kwotę ponad 4,4 mln zł.

Ogólna długość ulic w Bydgoszczy, zgodnie z danymi zawartymi w cyfrowej wersji książki drogi i wykazu dróg publicznych, osiągnęła 745,4 km. Stan nawierzchni dróg ulega stałej poprawie, 505,9 km stanowiły drogi o nawierzchni twardej, tj. 67,9% ogólnej długości dróg.

Długość ulic przypadająca na 1 km² powierzchni miasta osiągnęła 4,24 km/km².

Komunikacja zbiorowa oparta na trakcji tramwajowej i autobusowej realizowana była przez trzech przewoźników (Miejskie Zakłady Komunikacyjne sp. z o.o. – 20 linii dziennych + 5 nocnych autobusowych i 8 linii tramwajowych, Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej sp. z o.o. – 5 linii dziennych autobusowych i Mobilis sp. z o.o. – 3 linie dzienne, którzy świadczą usługi przewozowe w ramach 8 linii tramwajowych i 33 linii autobusowych, w tym 5 linii nocnych. Oferta przewozowa dla mieszkańców obejmuje również 3 jednostki pływające tramwaju wodnego w miesiącach maj-wrzesień.

W ciągu roku długość obsługiwanych tras tramwajowych, w związku z wybudowaniem linii tramwajowej do dworca PKP, uległa zmianie i wyniosła 30,9 km, natomiast długość tras autobusowych nie uległa większym zmianom – 183,3 km.

Realizując program odnowy taboru autobusowego Miejskie Zakłady Komunikacyjne zakupiły 2 autobusy jednoczłonowe, jednocześnie wycofały z eksploatacji 8 autobusów marki Volvo. Obecnie MZK dysponują: 65 autobusami krótkimi niskopodłogowymi, w tym 45 marki VOLVO i 7 marki MAN; 108 autobusami przegubowymi, w tym 25 marki VOLVO i 9 marki MAN z silnikami ekologicznymi EURO-2.

W minionym okresie kontynuowane były przez Miejskie Wodociągi i Kanalizację Sp. z o.o. (MWiK) prace związane z ochroną ujęć wody (m.in. budowa kanalizacji sanitarno-deszczowej), budową nowych wodociągów, renowacją magistral wodociągowych, wymianą przewodów wodociągowych z azbestocementu, budową głównych przepompowni ścieków, budową nowych i renowacją istniejącej kanalizacji sanitarnej i deszczowej, rozbudową oczyszczalni „Fordon”. Rozpoczęto rozbiórkę obiektów oczyszczalni „Osowa Góra”. Wykonano szereg inwestycji nowych oraz remontowych i modernizacyjnych na obiektach i sieciach istniejącego systemu również ze środków własnych MWiK. W wyniku tych działań, na koniec 2012 roku:

- **sieci wodociągowe** osiągnęły długość 1.014,3 km (przybyło w ciągu roku 3,9 km), w tym sieć magistralna 123,7 km (przybyło 0,1 km) i rozdzielcza 608,4 km (przybyło 1,3 km),
- **sieci kanalizacyjne** osiągnęły długość 1.085,5 (przybyło w ciągu roku 40,3 km), w tym sieć sanitarna 668,4 km (przybyło 25,1 km) i deszczowa 255,9 km (przybyło 14,6 km).

MWiK kontynuowały program „Bydgoski System Wodny i Kanalizacyjny” współfinansowany przez Unię Europejską. Zakłada on, poza rozbudową infrastruktury technicznej z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, także restrukturyzację Spółki. W ramach programu realizowano zadania wodociągowe, których celem jest stworzenie nowoczesnego systemu zaopatrzenia w wodę czystą i zapewniającego niezawodność i ciągłość

dostaw wody oraz wyeliminowanie źródeł awarii. Realizowano również zadania kanalizacyjne, których celem jest rozwiązanie problemów gospodarki ściekowej, a przede wszystkim przerwanie degradacji środowiska, ochrona wód rzeki Brdy i Wisły.

Kolejnym programem rozwoju, którego realizację rozpoczęły MWiK, jest „Bydgoski System Wodny i Kanalizacyjny II”. Zakłada on m.in. dokończenie kompleksowej modernizacji systemu wodociągowego i kanalizacyjnego (zabezpieczenie ujęć wody oraz zasobów wód podziemnych i powierzchniowych, ochronę wody pitnej przed wtórnym zanieczyszczeniem, sprawne i efektywne działania gospodarki ściekowej, renowację i budowę nowej infrastruktury wodociągowej). Program finansowany jest z Funduszu Spójności i środków własnych.

Ponadto, w ramach wydatków majątkowych, miasto nabyło udziały MWiK za kwotę prawie 4,1 mln zł.

W ramach działań niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemów grzewczych Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w 2012 roku realizowało przedsięwzięcia remontowe i inwestycyjne, które obejmują m.in.:

- przebudowę, modernizację i budowę sieci ciepłowniczych,
- modernizację węzłów cieplnych,
- modernizację źródeł ciepła,
- instalację systemów telemetrycznych, automatycznych i informatycznych,
- remonty sieci, węzłów i kotłowni lokalnych,
- rozwój systemu ciepłowniczego miasta.

W omawianym okresie we własnych źródłach KPEC wyprodukowało i zakupiło od EC-I i EC-II łącznie 5,0 mln GJ energii cieplnej (tj. o 126,0 tys. GJ więcej niż w poprzednim roku).

Długość sieci cieplnej w Bydgoszczy nie uległa większym zmianom i wynosiła w końcu 2012 roku 388,2 km, z czego 76,9 km to sieć magistralna, 150,2 km – sieć rozdzielcza, a 161,0 km – przyłącza.

Budowa, rozbudowa, modernizacja i remonty sieci gazowej realizowane są przez Pomorską Spółkę Gazownictwa (Oddział Zakład Gazowniczy w Bydgoszczy), natomiast odbiorcami gazu i jego zużyciem zawiaduje Pomorski Oddział Obrotu Gazem Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. (Gazownia Bydgoska).

Sieć gazowa na koniec 2012 roku osiągnęła łączną długość 613,2 km (w stosunku do roku poprzedniego o 5,3 km więcej), w tym średniego ciśnienia – 190,1 km, niskiego – 418,5 km, natomiast przyłącza osiągnęły ogólną długość 263,6 km.

Wszyscy odbiorcy gazu ziemnego zużyli w omawianym okresie prawie 89,8 mln m³ (tj. o 12,2 mln m³ więcej niż w 2011 r.).

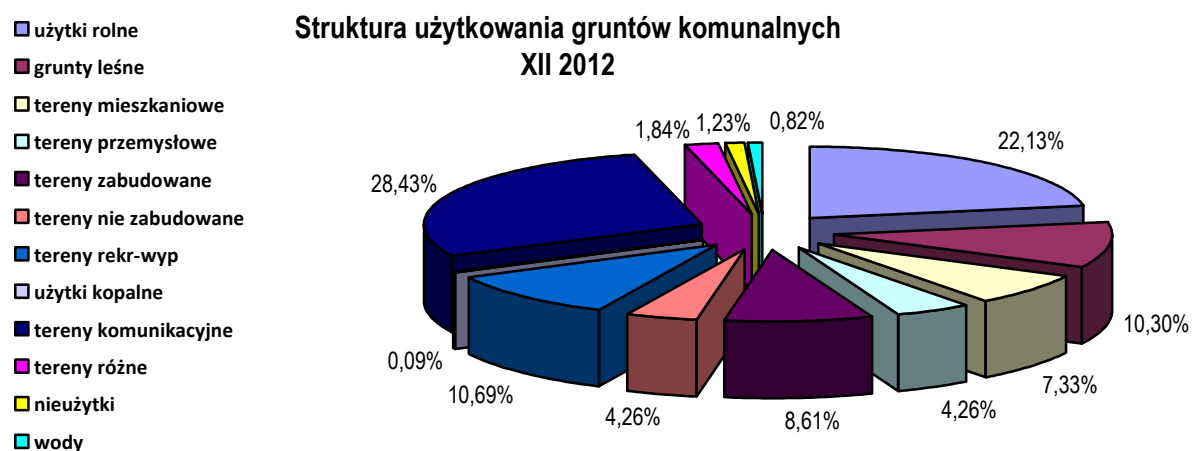
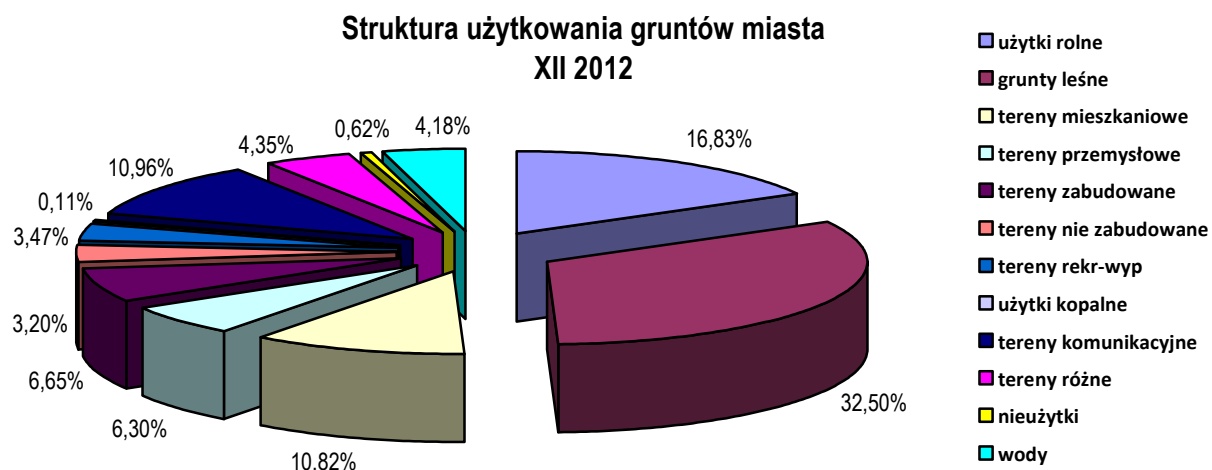
Ponadto na terenie miasta Oddział Dystrybucji Bydgoszcz ENEA Operator Sp. z o.o. realizowała zadania inwestycyjne związane z budową nowych sieci niskiego i średniego napięcia, modernizacją i rozbudową istniejących systemów elektroenergetycznych, działaniami planistycznymi i pracami projektowymi oraz bieżącym przyłączaniem do sieci nowych odbiorców.

W granicach rejonu energetycznego Bydgoszcz na koniec 2012 roku długość napowietrznych sieci niskich i wysokich napięć wyniosła odpowiednio 1 439 km i 93 km, a średnich napięć – 934 km.

W omawianym okresie Miasto realizowało prace związane z konserwacją, utrzymaniem, zagospodarowaniem, rozbudową i modernizacją: studni publicznych i fontann, cmentarzy komunalnych (w tym teren kolumbarium na cmentarzu przy ul. Wiślanej), śluz i Starego Kanału Bydgoskiego.

GOSPODARKA PRZESTRZENNA

W ogólnej powierzchni miasta wynoszącej prawie 17,6 tys. ha największy udział, prawie 8,5 tys. ha tj. 48,1% (na koniec grudnia 2011 r. – ponad 8,5 tys. ha, tj. 48,4%), stanowiły nieruchomości Skarbu Państwa. **Stan gruntów komunalnych**, na dzień 31 grudnia 2012 r. zmniejszył się w stosunku do stanu na koniec roku 2011 o 54 ha i wynosił ponad **4,6 tys. ha**, tj. 26,3% ogólnej powierzchni miasta. Pozostałe 25,6% terenów stanowią grunty prywatne i jednostek samorządowych.

źródło: Urząd Miasta Bydgoszczy

W minionym okresie prowadzone były prace związane z wykonywaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in.:

- uchwalono 3 plany wyodrębnionych terenów: Starego Miasta, Fordonu-Orląt Lwowskich, Bydgoszczy-Wschód,
- przystąpiono do sporządzania 6 planów wyodrębnionych terenów: Babiej Wsi, Śródmieścia, Zimnych Wód, Fordonu-Zofin, Fordonu-Niepodległości, Fordonu-Łoskoń, Czyżkówka-Flisy.

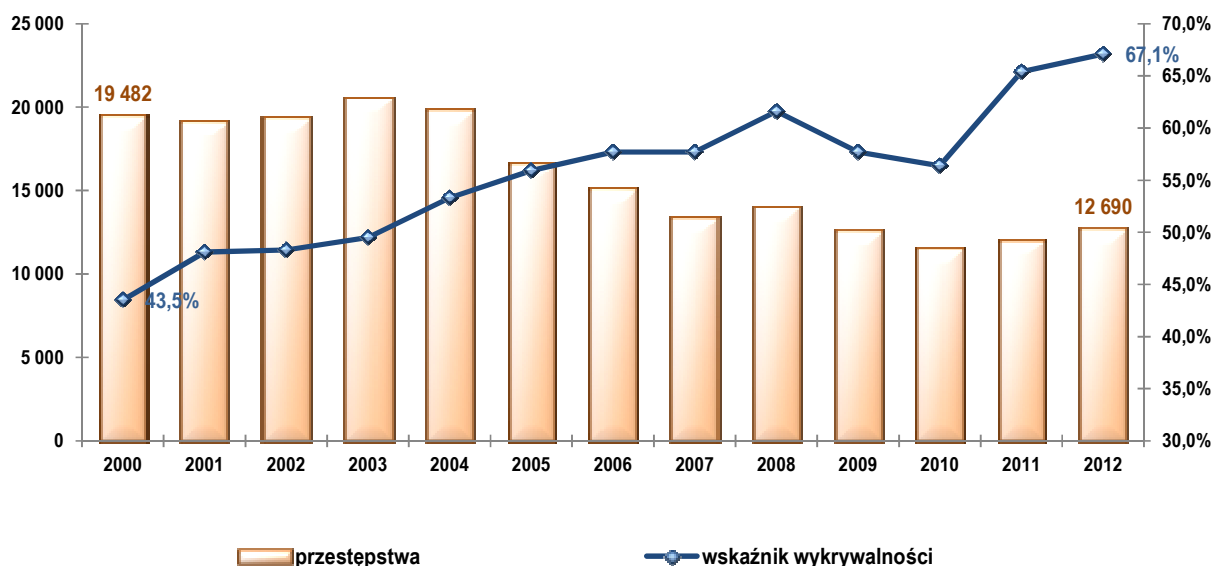
W lutym, a następnie w grudniu uchwałami Rady Miasta dokonano zmian w załącznikach „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Bydgoszczy na lata 2007-2015” poprzez wprowadzenie zaktualizowanej listy projektów podstawowych i rezerwowych z obszarów kryzysowych oraz uaktualnionych kart projektów podstawowych.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Analiza stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Bydgoszczy za okres 2012 roku wskazuje na niewielki wzrost przestępczości w mieście. W minionym okresie na terenie Bydgoszczy stwierdzono prawie 12,7 tys. przestępstw (tj. o 5,8% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku), w tym o charakterze gospodarczych 2,7 tys. (tj. o 33,3% więcej), a drogowych ponad 0,7 tys. (tj. o 0,4% mniej).

Na przestrzeni roku wzrósł udział przestępstw w Bydgoszczy wobec ogółu przestępstw stwierdzonych w województwie z 20,3% do 20,9%. W 2012 roku wskaźnik wykrywalności przestępstw w mieście wzrósł z 65,4% do 67,1%.

Przestępstwa stwierdzone i wykrywalność

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy; Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy

W mieście w 2012 roku miało miejsce ponad 4,7 tys. kolizji drogowych (o 16,4% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku) i 262 wypadki (tj. o 8,3% więcej), w których 8 osób zginęło, a 320 zostało rannych.

Na terenie miasta pracę Policji wspiera Straż Miejska, która przeprowadziła szereg działań kontrolno-interwencyjnych, m.in.:

- pouczono 23,8 tys. sprawców (w 2011 roku 27,9 tys.),
- prawie 30,0 tys. osób ukarano mandatami karnymi (w poprzednim roku prawie 20,0 tys. osób) – najczęściej dotyczyły one wykroczeń komunikacyjnych,
- skierowano 656 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy, do Kolegium ds. Wykroczeń (poprzednio 594 wnioski),
- wpłynęło ponad 25,8 tys. zgłoszeń od mieszkańców (w poprzednim roku ponad 21,1 tys.).

Ponadto w 2012 r. funkcjonariusze Straży Miejskiej podejmowali inne działania, m.in. takie jak:

- ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej – prawie 0,8 tys. razy (podobnie 0,8 tys. w 2011 r.),
- konwojowanie dokumentów i wartości pieniężnych na rzecz gminy – ponad 1,4 tys. razy (podobnie 1,4 tys. w 2011 r.),
- realizacja wspólnie z innymi instytucjami programów i akcji w ramach działań profilaktycznych:
 - programu Miejskiego Programu Prewencyjno-Profilaktycznego „Bezpieczna Szkoła”, w ramach którego bydgoskie szkoły objęte zostały systematycznymi patrolami specjalistycznymi i patrolami interwencyjnymi oraz akcjami, m.in.: „Serce na start” (dotyczącej kształtowania zachowań i postaw w sytuacjach zagrożenia życia wymagających udzielenia pierwszej pomocy), „Żyj, nie ulegaj, walcz ...!” (dotyczącej różnorodnych form spędzania czasu wolnego bez alkoholu i narkotyków),
 - programu „Internet – możliwości i zagrożenia”, którego głównym celem jest zwrócenie uwagi na problematykę zagrożeń wynikających z posługiwania się Internetem i komputerem,
 - akcji „Bezpieczna Bydgoszcz” – Zielona Szkoła, której celem jest zwrócenie uwagi młodzieży na problematykę bezpieczeństwa publicznego i aktywizację młodzieży,
 - akcji „Bezpieczne Wakacje Pod Żaglami”, której celem jest nauka bezpiecznego zachowania młodzieży podczas wypoczynku nad wodą i unikania zagrożeń .

W omawianym okresie służbę na terenie miasta pełniło 10,9 tys. patroli tj. o 15,4% mniej niż w roku poprzednim. Patroli zmotoryzowanych było wystawionych 6,0 tys. tj. o 8,7% mniej niż w roku poprzednim, a stanowiły 54,8% wszystkich patroli. Patroli pieszych było 4,6 tys. tj. o 21,4% mniej. Patrole piesze realizowane były również wspólnie z Policją.

W 2012 r. na terenie Bydgoszczy zarejestrowano prawie 1,2 tys. pożarów tj. o 116 (o 9,1%) mniej niż w poprzednim okresie, w tym:

- 230 (o 41 mniej niż w ub. roku) budynków mieszkalnych,
- 71 (o 12 mniej) środków transportu,
- 64 (o 11 mniej) lasów.

Ponadto Straż Pożarna interweniowała w 1,4 tys. (tj. o 0,1 tys. mniej niż w poprzednim roku) przypadkach miejscowych zagrożeń i w 117 (o 13 mniej) w wyniku fałszywych alarmów.

W celu poprawy bezpieczeństwa w mieście dyżurni Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w 9,4 tys. przypadkach (w analogicznym okresie poprzedniego roku w 8,4 tys. przypadkach) podejmowali działania zmierzające do likwidacji skutków zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu mieszkańców, i tak m.in. interweniowali w:

- 835 przypadkach występowania dzikich zwierząt i problematyki weterynaryjnej (w ub. roku – w 874),
- 513 przypadkach niezabezpieczonych studzienek i kratek ściekowych w pasie drogowym (w ub. roku – 486),
- 498 przypadkach zanieczyszczenia środowiska (w ub. roku – w 305),
- 396 przypadkach uszkodzenia dróg i poboczy (w ub. roku – w 541),
- 379 przypadkach awarii sieci wodno-kanalizacyjnej (w ub. roku – w 273),
- 164 przypadkach awarii sieci energetycznej (w ub. roku – w 133),
- 115 przypadkach pożarów (w ub. roku – w 85).

Ponadto na bieżąco realizowane były zadania w zakresie:

- zarządzania kryzysowego,
- ochrony przeciwpowodziowej,
- obrony cywilnej,

- ćwiczeń, szkolenia, upowszechniania problematyki zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej i współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- doskonalenia systemu wykrywania i alarmowania oraz wczesnego ostrzegania,
- funkcjonowania infrastruktury technicznej obrony cywilnej,
- spraw obronnych.

Na poprawę bezpieczeństwa ma również wpływ rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego. Zadaniem tego systemu jest wspieranie działań Policji i Straży Miejskiej pełniąc funkcję prewencyjną, bieżącego nadzoru i wczesnego ostrzegania. Na koniec 2012 roku w Bydgoszczy funkcjonowało 112 kamer.